

OBEC SLIEPKOVCE

Program hospodárskeho rozvoja

a sociálneho rozvoja obce Sliepšovce

- roky 2017 - 2023

Obec: Sliepkovce

Adresa: OcÚ Sliepkovce 163, 072 37 Lastomír

Zastúpená: Kamil Minda (starosta)

IČO: 00325783

Telefón/Fax : 056 / 649 31 14

Email: ou.sliepkoce@gecom.sk

Úvod	6
Vízia obce Sliepkovce	7
Všeobecná charakteristika obce	8
Symboly obce	9
História obce	9
Geografická analýza obce	11
Geomorfologické členenie	11
Klimatické pomery	12
Veternatosť	13
Hydrologické pomery	13
Povrchové vody	13
Podzemné vody	13
Fauna a flóra	14
Sociálno – demografická analýza	14
Demografická situácia	14
Migračné saldo	16
Veková štruktúra obyvateľstva	17
Obyvatelia podľa produktivity	18
Štruktúra obyvateľstva podľa národností	20
Vierovyznanie obyvateľstva	21
Štruktúra obyvateľstva podľa ukončeného vzdelania	22
Vývoj nezamestnanosti	23
Domový a bytový fond	24
Obyvatelia rómskej národnosti	25
Sociálne rozloženie	26
Pôdne podmienky	26
Infraštruktúra, sociálny a kultúrny rozvoj	28

Infraštruktúra a služby	28
Školstvo	28
Zdravotníctvo	28
Kultúra a voľný čas	28
Šport	28
Kultúrne zariadenia	29
Sociálne služby	29
Cestná sieť a doprava	29
Elektrická energia	29
Plynofikácia	30
Vodovodná sieť	30
Kanalizačná sieť	30
Telekomunikačná a informačná sieť	30
Štruktúra podnikateľských subjektov	30
Infraštruktúra a služby	30
Životné prostredie	32
Ekologická významnosť územia	32
Miera ekologickej stability krajiny	32
Chránené územie	33
Odpady	34
Hospodárenie obce	34
SWOT analýza	34
Strategická vízia	37
Programová časť	38
Akčný plán	38
Definovanie kritických oblastí :	38
Návrh akčných plánov :	39
Akčné plány	39
Časový harmonogram realizácie PHSR obce Sliepkovce	41
Realizačná časť	43
Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	43
Postup organizačného zabezpečenia	43
Komunikačná stratégia	44
Finančná časť	45
Kritická oblasť č. 1 – Infraštruktúra a občianska vybavenosť	45
Kritická oblasť č. 2 – Služby občanom	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Kritická oblasť č. 3 – Životné prostredie	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Kritická oblasť č. 4 – Šport a aktívny oddych	48
Kritická oblasť č. 5 – Kultúrne využitie pre občanov	49
Monitoring a hodnotenie	50
Záver	51
Použitá literatúra	51
Príloha č. 1 – Vyhodnotenie dotazníkov	52

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. 2016	14
Tabuľka 2: Demografický vývoj obyvateľstva k 31.12. 2016	15
Tabuľka 3 : Migračné saldo k 31.12. 2016	16
Tabuľka 4: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12. 2016	17
Tabuľka 5: Ekonomická aktivita obyvateľov k 31.12. 2011.....	19
Tabuľka 6: Štruktúra obyvateľstva podľa národností k 31.12. 2011	20
Tabuľka 7: Štruktúra obyvateľstva podľa vierovyznania k 31.12. 2011	21
Tabuľka 8: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov k 31.12.2011	22
Tabuľka 9 : Vzdelanostná štruktúra obyvateľov v rámci obce a Slovenskej republiky k 31.12.2011.....	23
Tabuľka 10: Vývoj nezamestnanosti v obci k 31.12.2016	23
Tabuľka 11: Obývanosť domov v obci k 31.12.2011	24
Tabuľka 12 : Výstavba domov v obci k 31.12.2011	25
Tabuľka 13: Vekové rozloženie rómskeho etnika k 31.12.2016.....	25
Tabuľka 14: Sociálne odkázaní obyvatelia k 31.12.2016	26
Tabuľka 15: Zastúpenie pôdy k 31.12.2016.....	27
Tabuľka 16: Úroveň infraštruktúry v obci – zastúpenie podnikateľskej a ostatnej sféry k 31.12.2016	30
Tabuľka 17: Úroveň infraštruktúry v obci k 31.12.2016	30
Tabuľka 18 : Občianska vybavenosť k 31.12.2016	31
Tabuľka 19: Verejnoprospešné služby k 31.12.2016	31
Tabuľka 20: Združenia a spoločenstvá k 31.12.2016	32
Tabuľka 21: Štruktúra podnikateľských subjektov k 31.12.2016.....	32
Tabuľka 22: Koeficient systému ekologickej stability.....	33
Tabuľka 23: Prehľad hospodárenia obce.....	34
Tabuľka 24: Plán hodnotenia a monitorovania	50

Zoznam grafov

Graf č. 1: Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. 2016	14
Graf č. 2: Demografický vývoj obyvateľstva k 31.12. 2016	15
Graf č. 3: Migračné saldo k 31.12. 2016	16
Graf č. 4: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12. 2016	18
Graf č. 5: Obyvatelia podľa produktivity k 31.12. 2016	18
Graf č. 6: Ekonomická aktivita obyvateľov k 31.12. 2011	20
Graf č. 7: Štruktúra obyvateľstva podľa národností k 31.12. 2011	20
Graf č. 8 : Porovnanie vzdelanosti v rámci obce a Slovenskej Republiky k 31.12. 2011	23

- Graf č. 9 : Vývoj nezamestnanosti v obci k 31.12.2016 24
Graf č. 10 : Vývoj nezamestnanosti v obci k 31.12.2016 – vyjadrený v percentách 24
Graf č. 11 : Vekové rozloženie rómskeho etnika k 31.12. 2016 25
Graf č. 12 : Sociálne odkázaní obyvatelia k 31.12.2016 26
Graf č. 13 : Zastúpenie pôdy v obci Sliepkovce 27

Zoznam obrázkov

- Obrázok 1: Satelitný snímok obce Sliepkovce 8
Obrázok 2 : Umiestnenie katastra obce v rámci Slovenskej republiky 10
Obrázok 3 : Umiestnenie katastra obce v rámci Košického kraja 10
Obrázok 3 : Kartografia polohy obce 11
Obrázok 4 : Katastrálna mapa obce – zastúpenie pôdneho fondu 28

Zoznam skratiek

MAS	Miestna akčná skupina
MOS	Menšie obecné služby
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MŽ SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
OP ĽZ	Operačný program Ľudských zdrojov
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia
PHSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce
SODB	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
PRV	Program rozvoja vidieka
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
UPSVaR	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny

Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sliepkovce (ďalej PHSR) je základný programový, plánovací a vykonávací dokument, vypracovaný za účelom riešenia aktuálnych hospodárskych a sociálno-ekonomických problémov s podporou efektívneho využitia všetkých zložiek jeho miestneho potenciálu (socio-ekonomického, prírodného i demografického).

Tento dokument je vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.

Výsledkom tohto má byť kvalitný a uskutočniteľný dokument, ktorý má za sebou mobilizáciu vnútorných zdrojov, hmotných, finančných, ale hlavne ľudských zdrojov, ktoré sú nevyhnutnou časťou implementácie rozvojovej stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce vyjadruje spoločnú víziu budúceho rozvoja obce do roku 2023 založenú na výsledkoch analytického hodnotenia a strategického plánovania, pričom cieľom navrhovaných zámerov a následne rozpracovaných aktivít je zvýšiť kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce, a taktiež zvýšiť konkurencieschopnosť pri uchádzaní sa o podporu zo štrukturálnych fondov EÚ, obzvlášť v rámci operačných programov zameraných na budovanie miestnej infraštruktúry.

Obec Sliepkovce sú súčasťou Košického kraja, ktorý je prioritným regiónom na čerpanie finančnej pomoci zo štrukturálnych fondov na základe trvalo nepriaznivých ekonomických výsledkov. Sú to predovšetkým:

- nízka úroveň hrubého domáceho produktu, ktorý v prepočte na jedného obyvateľa zaostáva za priemerom v SR,
- vysoká miera nezamestnanosti,
- výrazné disproporcie v regióne,
- výrazné zaostávanie technickej infraštruktúry.

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja §8 cit.

- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.
- Vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.
- Aktualizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.
- Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

Plán je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

Na základe daného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja, obec Sliepkovce vykonáva činnosti s cieľom uspokojovania potrieb svojich obyvateľov a všestranného rozvoja svojho územia.

Tento dokument má logickú štruktúru, na základe vykonanej analýzy formuluje ciele a stratégiu ďalšieho rozvoja obce.

PHSR pozostáva z nasledujúcich častí:

- komplexnej analýzy obce a identifikácie možností rozvoja formou súhrnnej analýzy
- stratégie rozvoja jej priorít v jednotlivých oblastiach a opatrení potrebných na ich naplnenie

Súhrnnou analýzou i strategickou časťou sa prelínajú globálne i špecifické ciele, ktoré sú rozpracované do konkrétnych opatrení.

Pri uchádzaní sa o finančnú podporu na spomínaný regionálny rozvoj z fondov Európskej únie a štátnych fondov je tento program základným strategickým dokumentom.

Vízia obce Sliepkovce

Víziou obce je realizovať nový zodpovedný rozvoj, ktorý zlepší život všetkých obyvateľov obce a vytvorí vhodné podmienky pre plnohodnotný život nielen súčasnej, ale aj budúcich generácií obyvateľov. Obec sa stane miestom pre spokojný život občanov v ekologicky nenarušenom prostredí, s vybudovanou technickou infraštruktúrou, s fungujúcimi zariadeniami podporujúcimi vzdelávanie mladej generácie, rozvoj kultúrnej úrovne obyvateľstva a miestom pre športové aktivity i oddych všetkých obyvateľov obce.

Uvedená vízia sa opiera o využitie všetkých zdrojov – prírodných, kultúrnych, historických a ľudských, pri súčasnom zachovaní prírodného a kultúrneho dedičstva predošlých generácií.

Víziou obce je kvalitné životné prostredie s čistým ovzduším, nízkym hlukom, kvalitnou povrchovou a spodnou vodou, nezaťažanou pôdou chemikáliami so zachovanými prírodnými biotopmi.

V oblasti ľudských a spoločenských zdrojov chce obec dosiahnuť priaznivý stúpajúci demografický vývoj s kvalitnou starostlivosťou o občana bez rozdielu na etnickú, náboženskú a politickú príslušnosť. Chce zabezpečiť kvalitné vzdelávanie, ktoré bude systematicky prepojené s aktívnou politikou trhu práce.

Súčasťou materiálnych a fyzických zdrojov by obec chcela mať kvalitnú technickú infraštruktúru s potrebným dostatkom bývania, kvalitnými službami občianskej vybavenosti a množstvom príležitostí pre kultúrne a spoločenské vyžitie pre všetkých obyvateľov obce.

Obec Sliepkovce sa bude snažiť pretransformovať uvedenú víziu na skutočnosť využitím všetkých možných finančných zdrojov domácich aj doplnkových z Európskej únie, aby tak naplnila stanovené ciele regionálneho rozvoja a tak prispela k skvalitneniu života všetkých občanov obce.

Všeobecná charakteristika obce

Obec Sliepkovce leží na Východoslovenskej nížine v nadmorskej výške od 99 do 107 m. Obec leží na 48° 35' severnej zemepisnej šírky a 22° 07' východnej zemepisnej dĺžky. Nachádza sa 6 km južne od okresného mesta Michalovce. Obcou preteká rieka Laborec, ktorá ju rozdeľuje na dve časti západnú a východnú. Západná časť tvorí väčšinu obce, východná časť niekoľko domov a cintorín.

Podľa administratívneho členenia patrí do Košického kraja a okresu Michalovce.

Rozloha katastra skúmaného územia je 645,6218 ha, na základe čoho môžeme obec zaradiť medzi malé obce okresu Michalovce. Susedí na východe s obcou Palín, na severe s obcou Žbince a Lastomír, na západe s obcou Hatalov, na juhu a juhovýchode s obcou Budkovce.

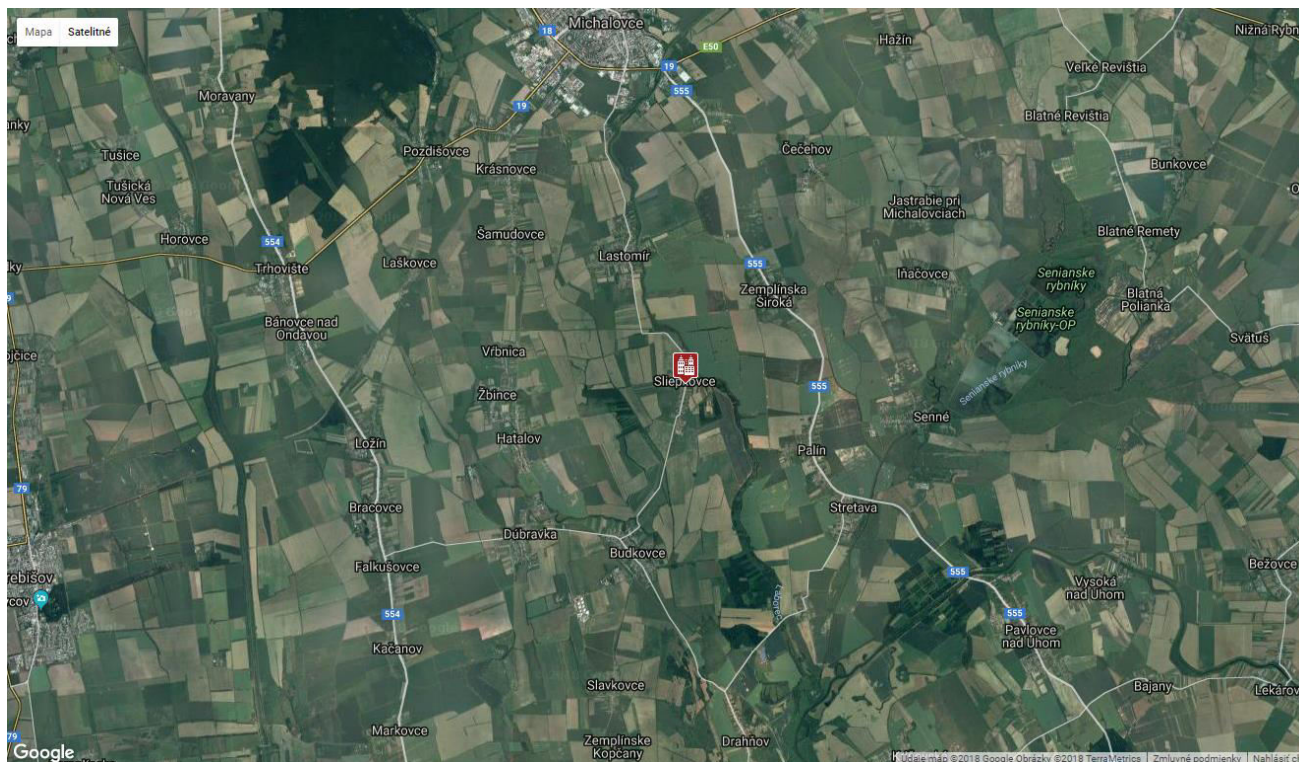
Počet obyvateľov žijúcich na skúmanom území dosiahol v roku 2006 stav 714 obyvateľov, čím sa obec zaradila na 1292 miesto v rámci Slovenskej Republiky a na 35 mieste v okrese Michalovce a v roku 2016 dosiahol stav 741 obyvateľov, na základe čoho možno obec zaradiť k malým obciam okresu Michalovce. Hustota obyvateľstva v roku 2016 dosiahla 114,77 obyvateľov / km².

Nadmorská výška stredu obce je 105 m. n. m. Na severe hraničí obec s obcou Zemplínska Široká na západe s obcou Žbince, na juhu s obcou Budkovce a na východe s obcou Palín. Všetky spomínané obce patria do Košického kraja.

Hydrogeograficky prináleží predmetné územie do povodia rieky Laborec, ktorá ho aj odvodňuje. Územie patrí do úmoria Čierneho mora.
Železničná trať obcou nevedie. Najbližšia železničná stanica je v Michalovciach - 12 km. Najbližšie letisko je v Košiciach – 75 km.
Krajské mesto Košice je od stredu obce vzdialené 69 km.

Obrázok 1: Satelitný snímok obce Sliepkovce

Zdroj: www.mapa.sk

Symbody obce

Podľa Heraldického registra má obec tieto symboly prijaté 24. novembra 1998. Erb je charakterizovaný poľnohospodárskymi nástrojmi a súčasne aj zamestnaneckým motívom, podľa historického pečatidla obce z roku 1786.

Blazón erbu

V zelenom štíte zo striebornej vznášajúcej sa pažite vyrastajúci strieborný listnatý strom, vedľa neho vpravo vyššie podobný menší, vľavo od neho strieborný poľovník v zlatom klobúku a zlatých čizmách zlatou puškou cieľiaci na zlatú lišku, bežiacu vpravo nad pažitou pred zlatým psom.

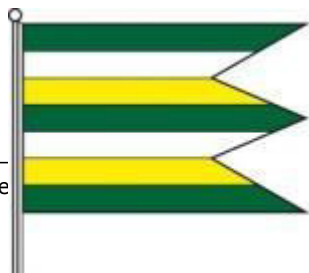
Komentár: Poľovnícky výjav z obecnej pečate z 19. stor.

Dátum prijatia: 24.11.1998

Číslo uznesenia: OZ - 22/98

Signatúra HR SR: S-171/1998

Autori: Ladislav Vrtel, DragicaVrtelová

Popis vlajky

Obecná vlajka má podobu siedmich pozdĺžnych pruhov zeleného, bieleho, žltého, zeleného, bieleho, žltého a zeleného. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu. Prvá zmienka o obci je z roku 1345 Selephke. V ďalšom historickom vývoji sa názov obce menil nasledovne: 1460 Zelepka, 1773 Slepkowecze, 1920 Denešovce, 1925 Sliepkovce. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Szelepka. V 18. storočí boli zemepánmi Szirmayovci, v 19. storočí Balassovci a Lobkovitsovci.

História obce

Sliepkovce ležia uprostred Východoslovenskej nížiny, na vale Laborca, v nadmorskej výške okolo 105 m.

Prvý doklad o dedine je v listine z roku 1314 o deľbe majetkov šľachticov z Budkoviec, ktorým patrili aj Sliepkovce. Obec vznikla ako osada kráľovských strážcov hraníc. Doložená je z roku 1345 ako Selephke. V 14. storočí ich zapisovali v tvare Zelepke, od 15. storočia Zelepka, čo boli maďarizované názvy staršieho slovenského názvu Slepka, z ktorého sa vyvinul mladší názov Slepkovce. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Szelepka. Názov nemá také časti či prvky, ktoré by naznačovali, že sídlisko aj názov vznikli v 13. storočí, napr. z iniciatívy zemianskeho vlastníka majetku a sídliska. Na základe toho možno predpokladať, že sídlisko jestvovalo už pred 13. storočím. V ďalšom historickom vývoji sa názov obce menil nasledovne: 1460 Zelepka, 1773 Slepkowecze, 1920 Denešovce, 1925 Sliepkovce. V 14 až 17. storočí Sliepkovce nepretržite patrili šľachticom z Budkoviec. V roku 1567 sliepkovské sedliacke domácnosti okrem richtárovej zdanili daňou kráľovi od 2,5 porty. Dve domácnosti si vtedy stavali nové domy, preto daň neplatili, ako aj tri domácnosti želiarov. V roku 1582 zdanili sedliakov od dvoch port. Sídlisko malo v roku 1600 sedem obývaných poddanských domov.

Na prelome 16. a 17. storočia boli Sliepkovce malou dedinou len s poddanským obyvateľstvom.

V 17. storočí tamjšie sedliacke domácnosti chudobneli a ubúdalo ich. V roku 1610 vtedajších sedliakov ale aj želiarov zdanili spolu od štvrt' a osminy porty, v roku 1635 sedliakov nebolo a želiarov zdanili od osminy porty. Po úpadku sedliakov nasledovalo znižovanie počtu obyvateľov po vysťahovanie sa či vymieraní, ako aj znižovanie počtu domov v sídlisku, ktoré postupne spustlo. Začiatkom 18. storočia dedina Sliepkovce nejestvovala, ba ani v rokoch 1715 a 1720. No v roku 1787 mala 38 domov a 258 obyvateľov. V 18. storočí boli zemepánmi Szirmayovci, v 19. storočí Balassovci a Lobkovitsovci. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, 1831 sa zapojili do roľníckeho povstania. Pôvodná dedina bola na mieste zvanom Starý valal, zničila ju povodeň.

Obec patrila pod Zemplínsku župu, okres Michalovce, Prešovský kraj. Po roku 1960 sa obec začlenila pod okres Michalovce, Východoslovenský kraj.

Za I. ČSR (Československej republiky) sa obyvatelia zaoberali poľnohospodárstvom. JRD založili 1958.

Umiestnenie územia katastra obce Sliepkovce podľa zákona NR SR č. 221/1996 Zb. o územno-správnom usporiadaní SR :

NUTS I – Slovenská republika

NUTS II – Východné Slovensko

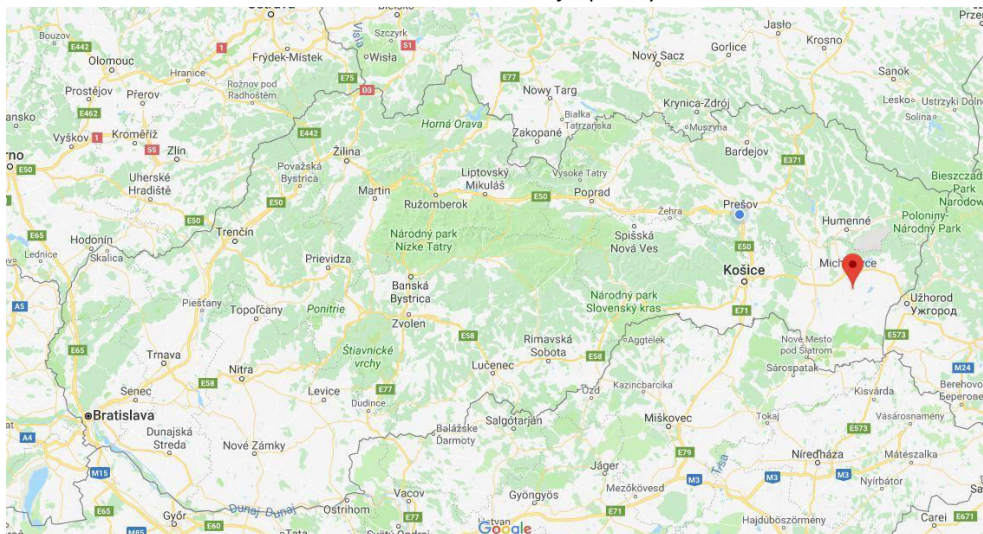
NUTS III – Košický kraj

NUTS IV – Okres Michalovce

NUTS V – Obec Sliepkovce

Obrázok 2 : Umiestnenie katastra obce v rámci Slovenskej republiky

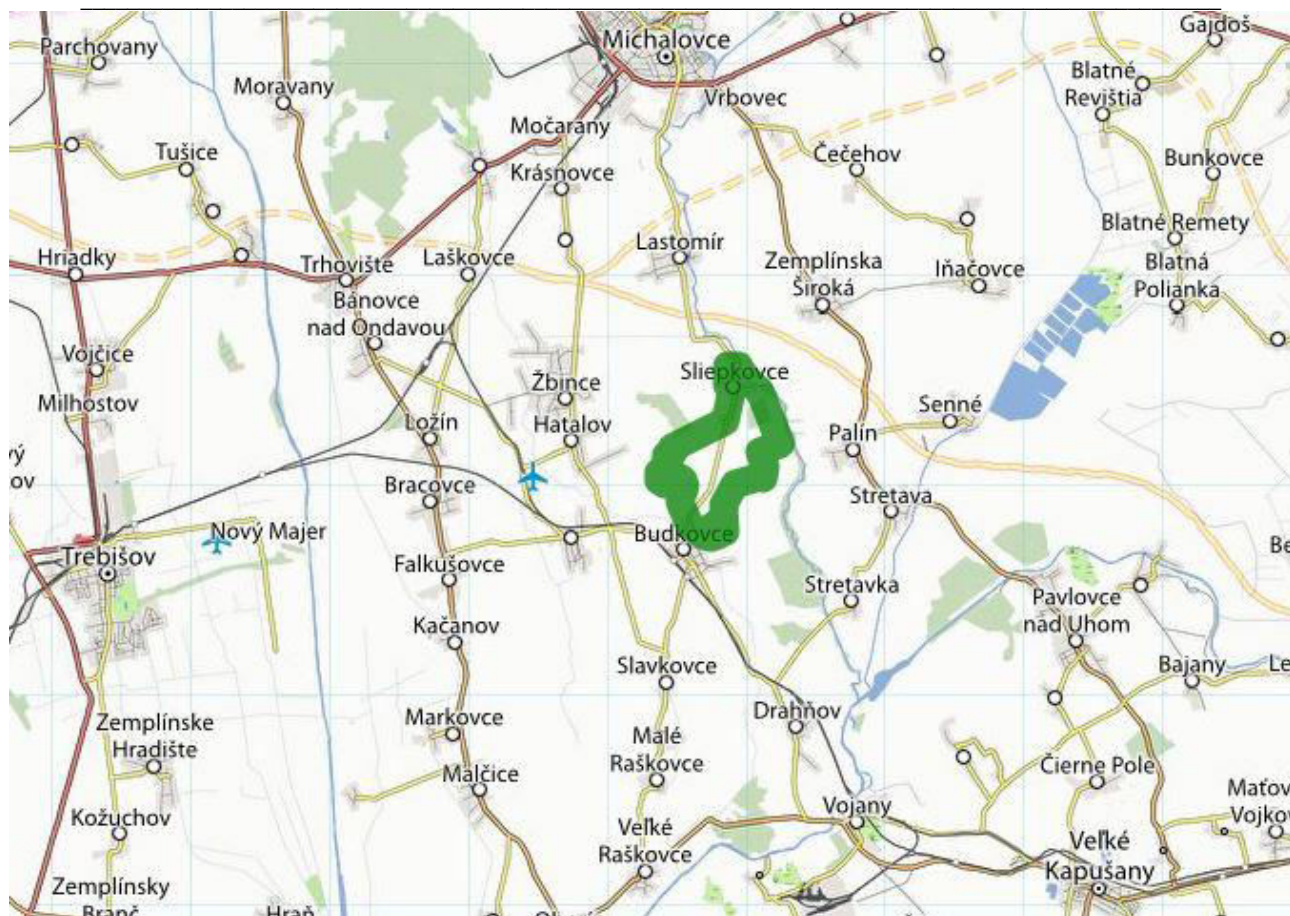
zdroj: OcÚ a internet

Obrázok 3 : Umiestnenie katastra obce v rámci Košického kraja

zdroj: OcÚ a internet

Obrázok 3 : Kartografia polohy obce

zdroj: OČÚ a internet

Geografická analýza obce

Geomorfologické členenie

Východoslovenská nížina, ktorej súčasťou je aj Laborecká rovina, teda aj územie Sliepkoviec, vznikla nerovnomernými tektonickými poklesmi zemskej kôry vo vnútri karpatského oblúka v priebehu neogénu a kvartéru. Poklesové pohyby podmienili i prevahu akumulačných procesov a tým plochý nížinný reliéf. Geneticky predstavuje severnejšiu časť rozsiahlejšej intrakarpatskej tektonickej depresie Východoslovenskej panvy.

Širšie záujmové územie z tektonického hľadiska predstavuje štruktúru, ktorá má v celej histórii svojho vývoja poklesovú tendenciu. Poklesy však prebiehali nerovnomerne, následkom čoho je územie sústavou zlomov rozlámané na samostatné bloky – kryhy. Pohybom týchto krýh vzniká nerovnomerný tlak v intenzite ako aj v čase a priestore. Dôsledkom toho je diferenciacia územia, na relatívne stabilnejšie kryhy a kryhy s výraznou poklesovou tendenciou. Odracom tejto diferencie je rozčlenenie územia na vyššie položené územia s reliéfom pahorkatín a tabúl a na územia intenzívne poklesávajúce, tvoriace nízko položené roviny. Laborecká rovina je tvorená morfológicky riečnou nivou budovanou na báze štrkov, štrkopieskov až pieskov. Povrchová časť je tvorená náplavovými hlinami ílovitými až ílovitopiesčitými, na ktorých je vyvinutá nivná hnedozem. V celom rozsahu je územie o hrúbke kvartérnej akumulácie 15 až 30m. Poklesy vo Východoslovenskej nížine majú za následok aj vejárovitý tvar riečnej siete.

Celé územie je budované mladými holocénnymi až subrecentnými náplavami Laborca tvorenými v podstate iba hlinami ílovitými, miestami piesčitými o hrúbke 3 - 5 m miestami 6 – 7 m, podstatnou skutočnosťou je, že celá Laborecká rovina leží v priestore centrálnej časti Michalovsko – sliepkovskej tektonickej depresie, kde v podloží vyššie uvedených holocénných náplav sú uložené

pleistocénne štrky, štrkopiesky a piesky o hrúbke 15 – 55 m. Vo východnej časti sú v podloží holocénnych hĺn pochované spraše a sprašové hliny. Ide o malú tektonickú depresiu s pokračovaním poklesovej tendencie aj v súčasnosti.

Reliéf sledovaného územia je po geomorfologickej stránke takmer úplne rovinatý, plochý s nepatrnými deniveláciami či už konvexného alebo konkávneho charakteru. Osou celého územia je rieka Laborec a celý povrch je v podstate produktom jeho modelácie v najmladších obdobiach holocénu s pokračovaním až do súčasnosti do obdobia výstavby ochranných hrádzi.

Povrch územia je nepatrne ulomený k juhu s veľmi nízkou hodnotou sklonu do 1-2. V priečnom profile sa nám javí ako mierne zvlnená rovina so striedaním depresných úsekov a v smere S-J pretiahlych mierne vyvýšených plošín. Vyvýšené plošiny predstavujú najmladšie agradačné valy Laborca, vytvorené v nedávnej minulosti pred vybudovaním ochranných hrádzi. Najrozsiahlejšia je plošina – agradačný val, v strede ktorého tečie Laborec. Charakteristickým je plochý mierne vypuklý povrch, miestami so zachovalými zvyškami mŕtvych ramien. Medzi týmito mierne vyvýšenými formami reliéfu sú v rovnakom smere S-J pretiahle depresie. Najzápadnejšia je v priestore riečnej nivy toku Duša s výškami okolo 105 – 106 m.n.m. Charakteristickým pre reliéf týchto depresí je plochý povrch popretkávaný mŕtvymi ramenami, sieťou odvodňovacích kanálov a zamokrenými zníženinami. Typickým pre depresie je okrem vyššie uvedeného najmä vysoká hladina podzemnej vody a trvalejšie zamokrenie počas celého roka.

Klimatické pomery

Klimatické a hydrologické charakteristiky sú veľmi dôležitým prvkom pre definovanie nielen vodného potenciálu, ale aj pre stanovenie ekologickej kvality posudzovaného územia. Klimaticky patrí riešené územie obce do oblasti teplej, podoblasti mierne suchej s chladnou zimou s teplotou v januári nad -3 až -50 °C, s počtom letných dní nad 50. Priemerná ročná teplota vzduchu je 8,8 až 9,10 °C. Trvanie snehovej pokrývky je 99 dní. Počas celého roka prevládajú severné vetry. Vegetačné obdobie začína už v druhej polovici marca, končí v druhej polovici mesiaca október a trvá zhruba 200 až 220 dní v roku. Väčšina zrážok (cez 60 % z ročného úhrnu) pripadá na vegetačné obdobie, nepriaznivý je však fakt, že vo vegetačnom období majú zrážky prevažne búrkový charakter a sú pre rastliny menej využiteľné. Samotná poloha Východoslovenskej nížiny podmieňuje niektoré špecifické zvláštnosti územia. Kontinentálnejší charakter klímy v k. ú. spôsobuje oneskorený nástup fenologických javov v porovnaní napr. s Podunajskou nížinou.

Veternatosť

Veterné pomery v záujmovej oblasti sú ovplyvnené predovšetkým orografiou. Usporiadanie pohorí na celom východnom Slovensku spôsobuje, že na Východoslovenskej nížine je rýchlosť vetra najvyššia zvyčajne z prevládajúcich smerov t.j. severného či severozápadného, Trebišov 4,9 m.s-1, Michalovce 3,8 m.s-1. Smeru vetra s južnou zložkou majú v južnej polovici územia o 2 m.s-1 nižšiu rýchlosť, severne o 1 až 1,5 m.s-1. Priemerná rýchlosť vetra, vrátane bezvetria je na nížine pomerne nízka 2,3 až 2,8 m.s-1. Najvyššie rýchlosti sú dosahované začiatkom jari (3 až 3,3 m.s-1), najnižšie na jeseň 2,0 až 2,2 m.s-1.

Z vývoja rýchlosti prúdenia vzduchu môžeme predpokladať, že v záujmovej oblasti prevládajú mierne až slabé prúdenia.

Územie obce Sliepkovce patrí do európskej kontinentálnej klimatickej oblasti mierneho pásma s prevládajúcim oceánskym vzduchom. V porovnaní s Podunajskou nížinou je v záujmovej oblasti Východoslovenskej nížiny suchšia zima a vlhkejšie leto, hlavne vďaka búrkovým lejakom. V súvislosti s chladnejšou zimou je na tomto území v priemere skorší začiatok a neskorší koniec

trvania snehovej pokrývky ako na Podunajskej nížine. Súvislá snehová pokrývka počas viac ako mesačného obdobia sa tu vyskytuje zriedka.

Hydrologické pomery

Katastrálne územie obce Sliepkovce je odvodňované riekou Laborec. Riešené územie spadá do povodia Bodrogu, ktorý vzniká sútokom riek Latorica, Laborec a Ondava, ktoré majú nížinný charakter. Keďže územie nemá dostatočný sklon na odvedenie povrchových vôd, na ochranu pred veľkými vodami boli vykonané rozsiahle vodohospodárske úpravy a to najmä ohradzovanie vyššie uvedených riek.

Podzemné vody sú viazané na hrubú vrstvu kvartérnych, resp. fluvialno - eolických pieskov, v podloží ktorých je 2 - 5 m hrubá málopriepustná vrstva povodňových hĺn a ílov s rozličnou prímiesou piesčitej frakcie. Podložie je tvorené z hydrogeologického hľadiska nepriepustnými neogénnymi ílmi. Podzemné vody riešeného územia sú napájané vodou z rieky Laborec. Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vôd uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vôd sa vyskytujú od marca do mája.

Povrchové vody

Skúmané územie patrí do úmoria Čierneho mora a do povodia rieky Laborec, ktorá ho priamo odvodňuje. Územím katastra obce v smere sever – juh tečie významný tok Laborec a Sliepkovský kanál.

Podzemné vody

Geologická stavba územia je základným faktorom podmieňujúcim charakter hydrogeologických pomerov. Jednotlivé vyčlenené hydrogeologické celky sa líšia hydrofyzikálnymi vlastnosťami horninového prostredia, ako aj obehom, režimom a chemizmom podzemných vôd. Dotknuté územie sa nachádza v hydrogeologickom rajóne QN 104 Kvartér juhovýchodnej časti Východoslovenskej nížiny, ktorý je na severe a západe vymedzený riekami Latorica a Bodrog, juhu štátnou hranicou s MR a na východe štátnou hranicou s Ukrajinou. Základné typy podzemných vôd posudzovaného územia sa formujú v neogénnych sedimentárnych a kvartérnych zeminách. Hydrogeologické pomery v neogénnych horninách sú závislé na genéze hornín. Stupeň transmisivity je veľmi nízky, pre formovanie a tvorbu zásob podzemných vôd má skôr funkciu izolátora pre kolektory kvartérnych vôd. V neogénnych sedimentárnych horninách sú podzemné vody viazané na priepustné polohy pieskov a štrkov.

Rajón sa vyznačuje pomerne jednotným litologickým charakterom kvartérnych sedimentov, čo dáva predpoklad k utvoreniu pomerne jednotných hydrogeologických pomerov. Ide o značné akumulácie pieskov, ktoré dosahujú v západnej časti rajónu mocnosti do 30 m, ojedinele aj 40 m a vo východnej časti rajónu až nad 60 m. Koeficienty filtrácie sa pohybujú rádo vo hodnotách 10⁻³ – 10⁻⁴, v západnej časti miestami aj 10⁻⁵ m.s⁻¹.

Územie katastra obce leží na kvartérnych sedimentoch, ktoré tvoria výborné prostredie pre filtráciu a akumuláciu podzemných vôd, ktoré sa akumulujú v spodnej časti náplav v hĺbke do 10 m, miestami, hlavne v mladých tektonických depresiách, až v hĺbke niekoľkých desiatok metrov. Špecifickým materiálom sú hliny, ktoré sú charakteristické nízkou priepustnosťou. Na jednej strane bránia infiltrácii zrážok do podzemných vôd, no na druhej strane svojou mocnosťou chránia ich kvalitu.

Fauna a flóra

V Sliepkovciach je značný výskyt rôznych druhov vtáctva ako napríklad sýkorka obyčajná, havran čierny či vrabec poľný. V jarnom období každoročne prilietava bocian biely a lastovička

obyčajná. Žijú tu aj zdomácnené holuby, ktoré prebývajú na strechách rodinných domov. V Laborci žijú celoročne rôzne druhy rýb a vďaka tomu sa tu uplatňuje aj rybolov. Na lúkach a valoch Laborca voľne rastú rôzne druhy tráv z čeľade lipnicovitých, kapustovitých či ružovitých.

Sociálno – demografická analýza

Demografická situácia

Demografický vývoj obce Sliepkovce za predchádzajúcich 10 rokov zaznamenáva priaznivý striedavo stúpajúci a klesajúci vývoj. No od roku 2015 má klesajúci charakter.

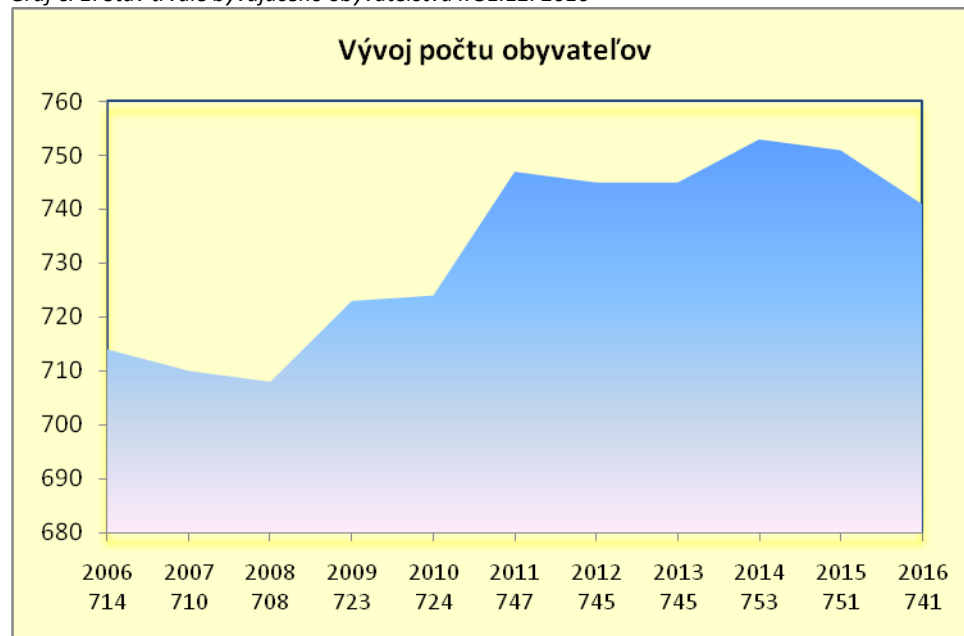
Najvyšší počet obyvateľov 753 obec zaznamenala v roku 2014 a najnižší v počte 708 v roku 2008. Ukazovateľ vývoja zastúpenia mužov a žien zaznamenáva kolísavý trend, ale sumárne počet žien narástol od roku 2006 oproti roku 2016 o 24 osôb u mužov 3 osoby.

Tabuľka 1: Stav trvale bývajúcего obyvateľstva k 31.12. 2016

Roky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
spolu	714	710	708	723	724	747	745	745	753	751	741
ženy	357	355	357	366	368	383	381	379	387	386	381
muži	357	355	351	357	356	364	364	366	366	365	360

Zdroj: ŠÚ SR

Graf č. 1: Stav trvale bývajúcего obyvateľstva k 31.12. 2016

Zdroj: ŠÚ SR

Pri hodnotení demografického vývoja obce je trend striedavého nárastu počtu obyvateľov od roku 2006. Vytvára to predpoklady na stabilizáciu počtu obyvateľov v prípade zlepšenia spoločensko-hospodárskej situácie v regióne.

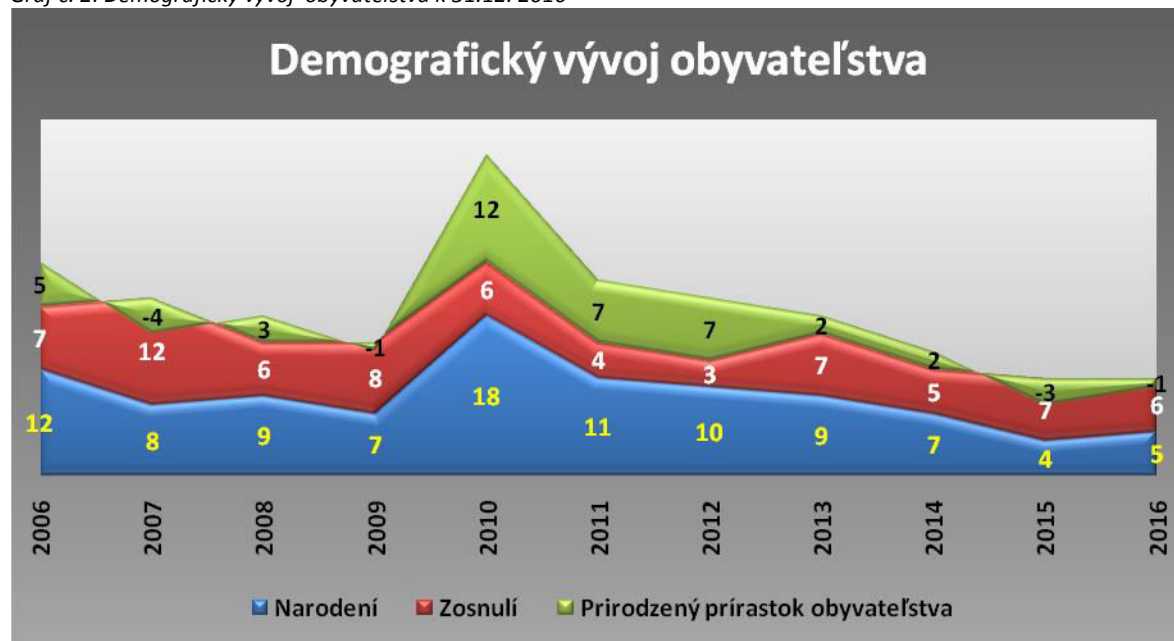
Pôrodnosť má priebežne stúpajúci aj klesajúci charakter, pričom v roku 2015 sa narodilo najmenej detí (4 deti). No populácia v rokoch 2015 a 2016 má klesajúci trend. Najviac detí sa narodilo v roku 2010 (18 detí) vid' tab.č.2.

Tabuľka 2: Demografický vývoj obyvateľstva k 31.12. 2016

	Narodení	Zosnulí	Prirodzený prírastok obyvateľstva
2006	12	7	5
2007	8	12	-4
2008	9	6	3
2009	7	8	-1
2010	18	6	12
2011	11	4	7
2012	10	3	7
2013	9	7	2
2014	7	5	2
2015	4	7	-3
2016	5	6	-1

Zdroj: ŠÚ SR

Graf č. 2: Demografický vývoj obyvateľstva k 31.12. 2016

Zdroj: ŠÚ SR

Migračné saldo

Významným demografickým faktorom je migračné saldo, pomer medzi vystáňovanými a prisťahovanými osobami v obci. V prípade obce Sliepkovce najvyššie migračné saldo bolo zaznamenané v rokoch 2009 kedy dosahovalo hodnotu 16 osôb. Najnižšiu hodnotu malo v roku 2010, v ktorom počet vystáňovaných osôb bolo o 11 osôb viac ako prisťahovaných.

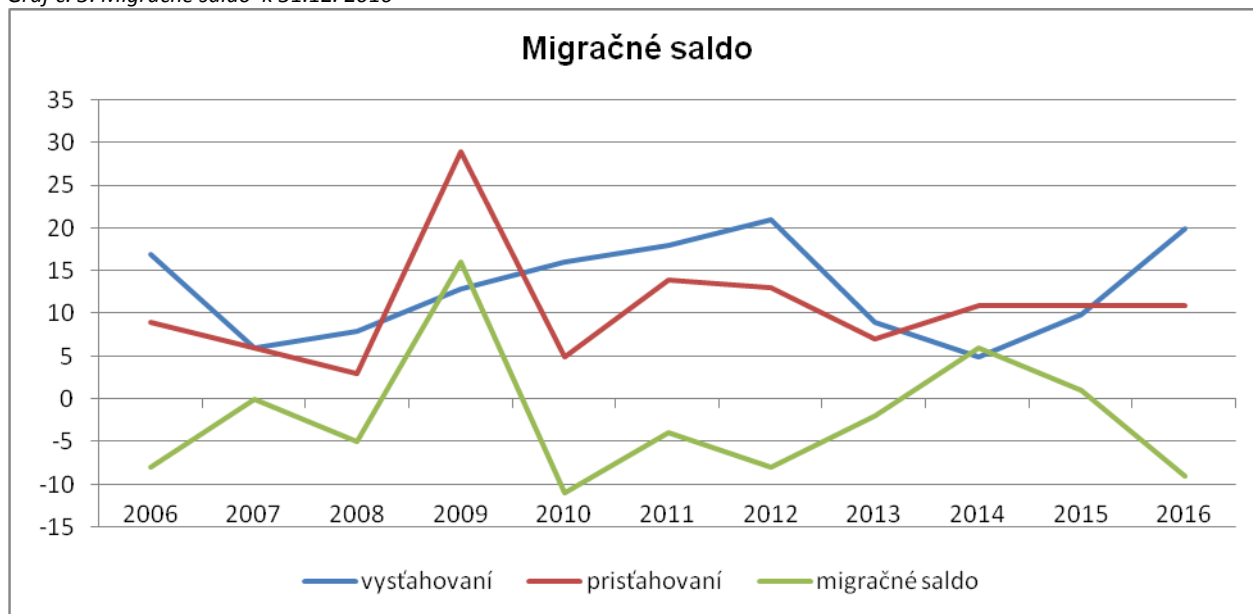
Perspektívne by sa mohla obec Sliepkovce stať vyhľadávaným miestom pre ľudí z mesta, prípadne iných okolitých obcí vzhľadom na jeho polohu v blízkosti okresného mesta a jeho prírodný potenciál, avšak veľa občanov migruje za prácou, keďže v blízkosti je málo možností výberu zamestnania.

Tabuľka 3 : Migračné saldo k 31.12. 2016

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
vyst'ahovaní	17	6	8	13	16	18	21	9	5	10	20
prist'ahovaní	9	6	3	29	5	14	13	7	11	11	11
migračné saldo	-8	0	-5	16	-11	-4	-8	-2	6	1	-9

Zdroj: ŠÚ SR

Graf č. 3: Migračné saldo k 31.12. 2016

Zdroj: ŠÚ SR

Veková štruktúra obyvateľstva

Vekovú štruktúru obyvateľstva charakterizuje zastúpenie hlavných ekonomicky aktívnych skupín :

- predproduktívny vek: 0-14 rokov
- produktívny vek: 15 – 54 rokov u žien, 15 – 59 rokov u mužov
- poproduktívny vek: 55 a viac – ženy, 60 a viac – muži

Tabuľka 4: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12. 2016

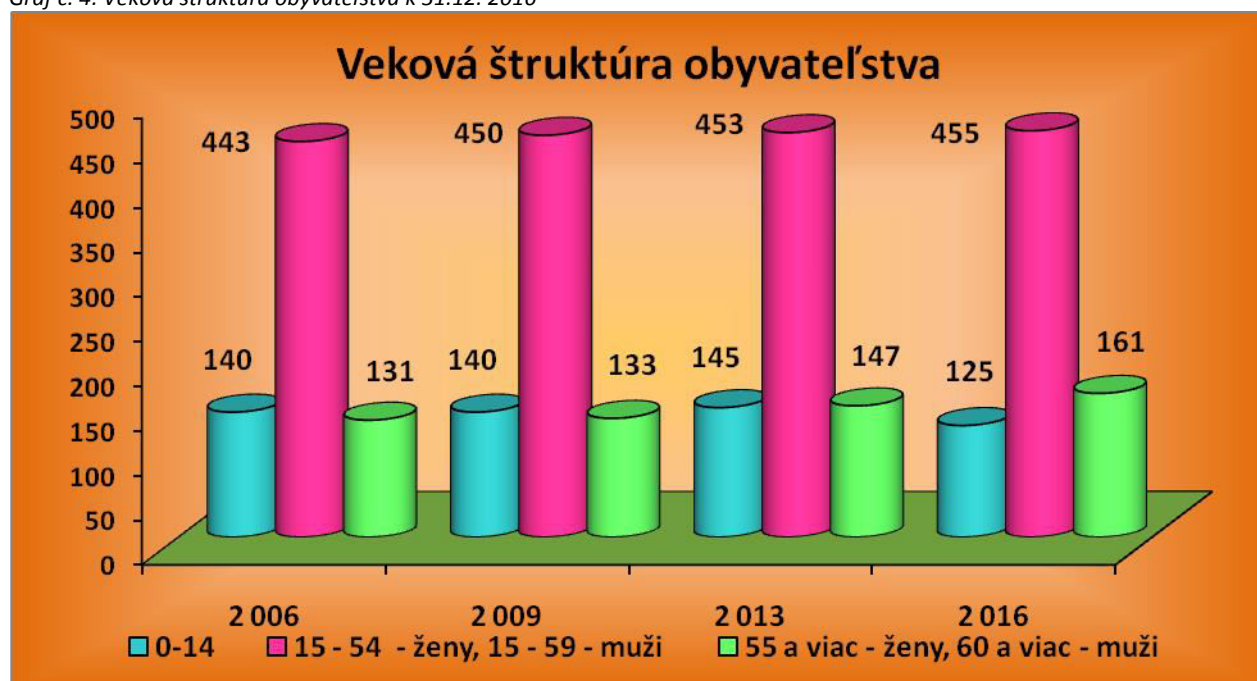
VEK OBYVATEĽOV	2006	2009	2013	2016
0 – 4	51	41	49	33
5 – 9	45	56	44	43

VEK OBYVATEĽOV	2006	2009	2013	2016
10 – 14	44	43	52	49
15 – 19	54	53	42	51
20 – 24	82	69	58	50
25 – 29	61	66	65	57
30 – 34	39	60	57	72
35 – 39	53	49	56	52
40 – 44	40	50	52	47
45 – 49	45	37	51	59
50 – 54	49	47	45	42
55 – 59	41	42	50	49
60 – 64	28	37	38	48
65 – 69	24	19	32	32
70 – 74	24	18	13	19
75 – 79	18	23	21	15
80 – 84	13	7	17	15
85 – 89	4	5	1	7
90 – 94	-1	1	2	1
95 – 99	0	0	0	0
100 a viac	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR

Graf č. 4: Veková štruktúra obyvateľstva k 31.12. 2016

Zdroj: ŠÚ SR

Veková štruktúra obyvateľstva ukazuje za obdobie rokov 2006 - 2016 pomerne stabilné rozvrstvenie medzi jednotlivými skupinami, najmä vyrovnanou najmladšou a najstaršou populáciou. Populácia v produktívnom veku v porovnaní rokov má v priemere stúpajúci charakter.

Obyvatelia podľa produktivity

Veková štruktúra obyvateľstva z hľadiska produktivity podľa údajov ŠÚ SR z roku 2016 poukazuje na nepriaznivý demografický vývoj, keďže percento obyvateľov v predproduktívnom veku (17%) je o 5% nižšie ako vo veku poproduktívnom (22%). Zastúpenie mužov a žien v produktívnom veku je takmer vyrovnané a tvorí 61% celkovej populácie.

Zastúpenie skupín obyvateľov z hľadiska produktivity je zastúpené:

predproduktívny vek (0-14 rokov) spolu 125 osôb

produktívny vek (15-54 rokov/ženy, 15-59 rokov/muži)..... spolu 455 osôb

- z toho ženy248

- z toho muži207

poproduktívny vek (55 a viac – ženy, 60 a viac – muži) spolu 161 osôb

Graf č. 5: Obyvatelia podľa produktivity k 31.12. 2016

Zdroj: ŠÚ SR

Nižšie uvedený tabuľkový prehľad poukazuje na celkové rozloženie obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity. Podľa posledného sčítania obyvateľstva, domov a bytov z roku 2011 z celkového počtu 753 osôb žije v obci 363 ekonomicky aktívnych osôb, teda ľudí schopných vykonávať prácu. Z tohto počtu je pracujúcich iba 49% (177 osôb) v produktívnom veku a 4 osoby v poproduktívnom veku (1 %). Ďalšiu kategóriu ekonomicky aktívnych tvorí 5 osôb na materskej dovolenke a 49 % nezamestnaných obyvateľov (177). Obyvateľstvo bez príjmu je 137 dôchodcov (90 %), 14 osôb na rodičovskej dovolenke (9 %), 1 ďalší nezávislý. Závislých osôb je 193, pričom detí do 16 rokov je 83 % a študentov stredných a vysokých škôl 17 %.

Tabuľka 5: Ekonomická aktivita obyvateľov k 31.12. 2011

Kategória	Počet Sliepkovce	% Sliepkovce
ekonomicky aktívni spolu	363	
pracujúci (okrem dôchodcov)	177	48,76
osoby na materskej dovolenke	5	1,38
pracujúci dôchodcovia	4	1,10
nezamestnaní	177	48,76
Osoby v domácnosti	0	0,00
ekonomicky neaktívni spolu	152	
osoby na rodičovskej dovolenke	14	9,21
Nepracujúci dôchodcovia	137	90,13
Ostatní nezávislí	1	0,66
Osoby závislé spolu	193	
deti do 16 rokov (narodené po 20.05.1995)	160	82,90
študenti stredných škôl	15	7,77
študenti vysokých škôl	18	9,33
Ostatní závislí nezistení	45	
trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	753	

Zdroj: SODB 2011

Graf č. 6: Ekonomická aktivita obyvateľov k 31.12. 2011

Zdroj: SODB 2011

Štruktúra obyvateľstva podľa národností

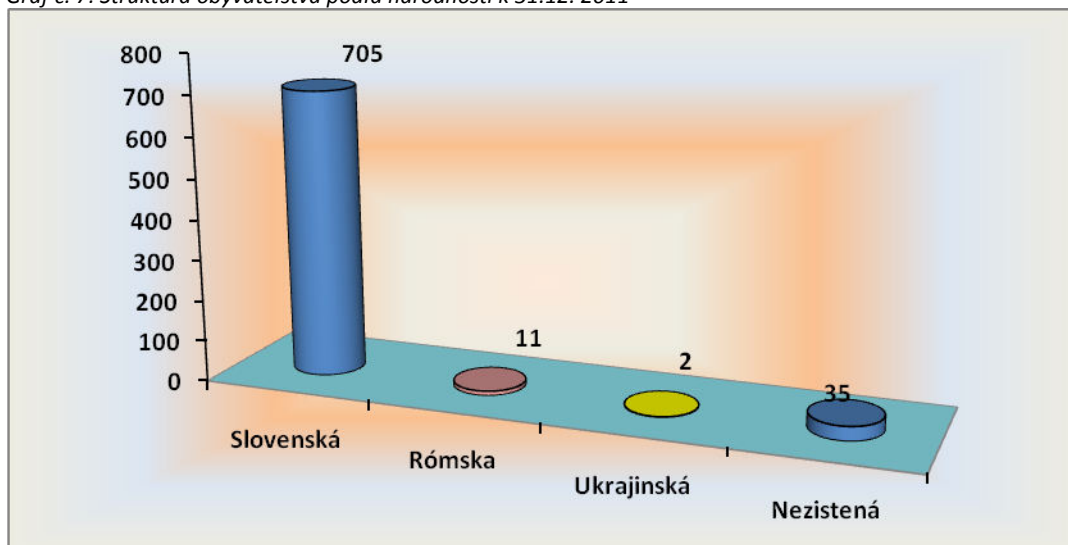
Štruktúra obyvateľstva je heterogénnejšia, aj keď rozhodujúcou skupinou sú obyvatelia slovenskej národnosti. Podľa údajov posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 (SODB) je 93,6 % obyvateľov obce Sliepkovce slovenskej národnosti. Rómsku národnosť má 1,5 %, ukrajinskú 0,3 % a nezistenú národnosť má 4,6 % obyvateľov.

Tabuľka 6: Štruktúra obyvateľstva podľa národností k 31.12. 2011

Národnosť	Počet	Podiel (%)
Slovenská	705	93,6
Rómska	11	1,5
Ukrajinská	2	0,3
Nezistená	35	4,6

Zdroj: SODB 2011

Graf č. 7: Štruktúra obyvateľstva podľa národností k 31.12. 2011

Zdroj: SODB 2011

Vierovyznanie obyvateľstva

V roku 2011 sa v obci Sliepkovce hlásilo k rímskokatolíckemu vierovyznaniu 477 obyvateľov (63,3 %), 88 obyvateľov (11,7 %) sa hlásilo ku gréckokatolíckemu vierovyznaniu, 9 obyvateľov sa hlásili ku pravoslávnej cirkvi, 3 obyvateľov k Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania a 7 obyvateľov ku reformovanej kresťanskej cirkvi. 3 obyvateľov sa hlásil k evanjelickej cirkvi metodistickej a 1 obyvateľ sa hlásil k Náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia. U 165 obyvateľov (21,9 %) nebolo vierovyznanie zistené.

Tabuľka 7: Štruktúra obyvateľstva podľa vierovyznania k 31.12. 2011

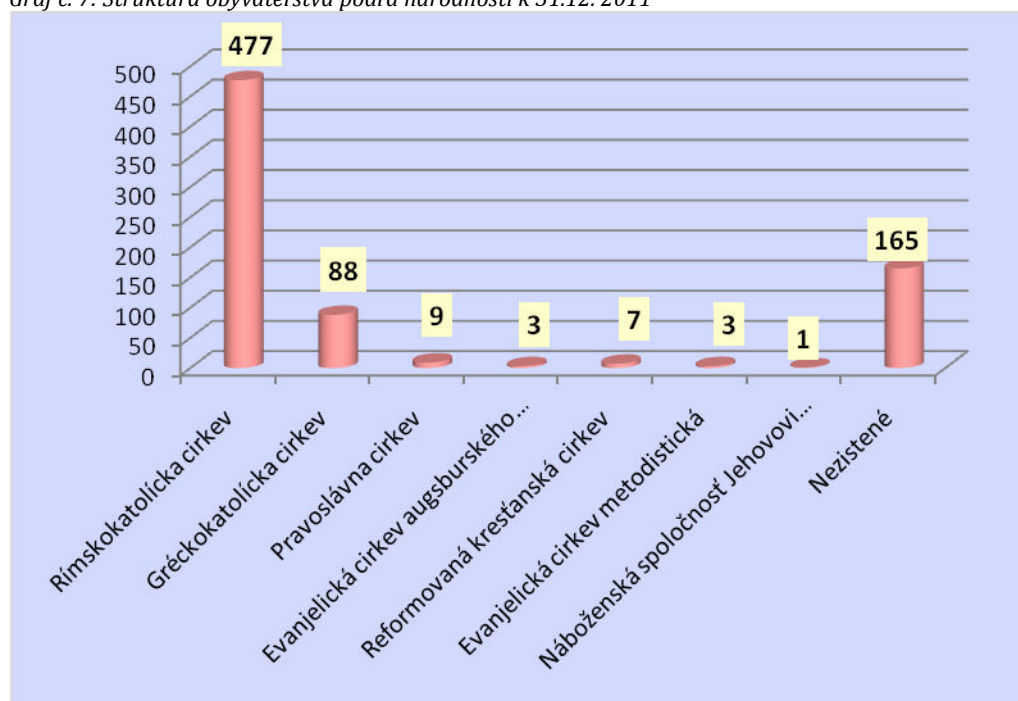
Vierovyznanie	Počet	Podiel (%)
Rímskokatolícka cirkev	477	63,3
Gréckokatolícka cirkev	88	11,7

Vierovyznanie	Počet	Podiel (%)
Pravoslávna cirkev	9	1,2
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	3	0,4
Reformovaná kresťanská cirkev	7	0,9
Evanjelická cirkev metodistická	3	0,4
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0,1
Nezistené	165	21,9

Zdroj: SODB 2011

Graf č. 7: Štruktúra obyvateľstva podľa národností k 31.12. 2011

Zdroj: SODB 2011

Štruktúra obyvateľstva podľa ukončeného vzdelania

Úroveň vzdelanosti obyvateľov obce Sliepkovce podľa posledného sčítania obyvateľov z roku 2011 vykazuje podpriemerné hodnoty. Najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia so základným vzdelaním (21 %) a bez vzdelania (34 %). Menej zastúpení sú obyvatelia s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (19 %) a učňovským vzdelaním bez maturity (20 %). Občanov s nezisteným vzdelaním je 14 %.

Vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov I. a II. stupňa je 6 % občanov.

Z hľadiska výberu študijných odborov najväčší záujem je o spoločenské vedy. Druhý odbor v poradí sú technické vedy.

Tabuľka 8: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov k 31.12.2011

Vzdelanie		Počet	Podiel (%)
1)	základné	159	21,12
2)	učňovské (bez maturity)	107	14,21
3)	stredné odborné (bez maturity)	40	5,31
4)	úplné stredné učňovské (s maturitou)	21	2,79
5)	úplné stredné odborné (s maturitou)	104	13,81
6)	úplné stredné všeobecné	17	2,26
7)	vyššie odborné vzdelanie	4	0,53
8)	vysokoškolské bakalárske	12	1,59
9)	vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	30	3,98
10)	bez školského vzdelania	151	20,05
11)	nezistené	108	14,34

Zdroj: SODB 2011

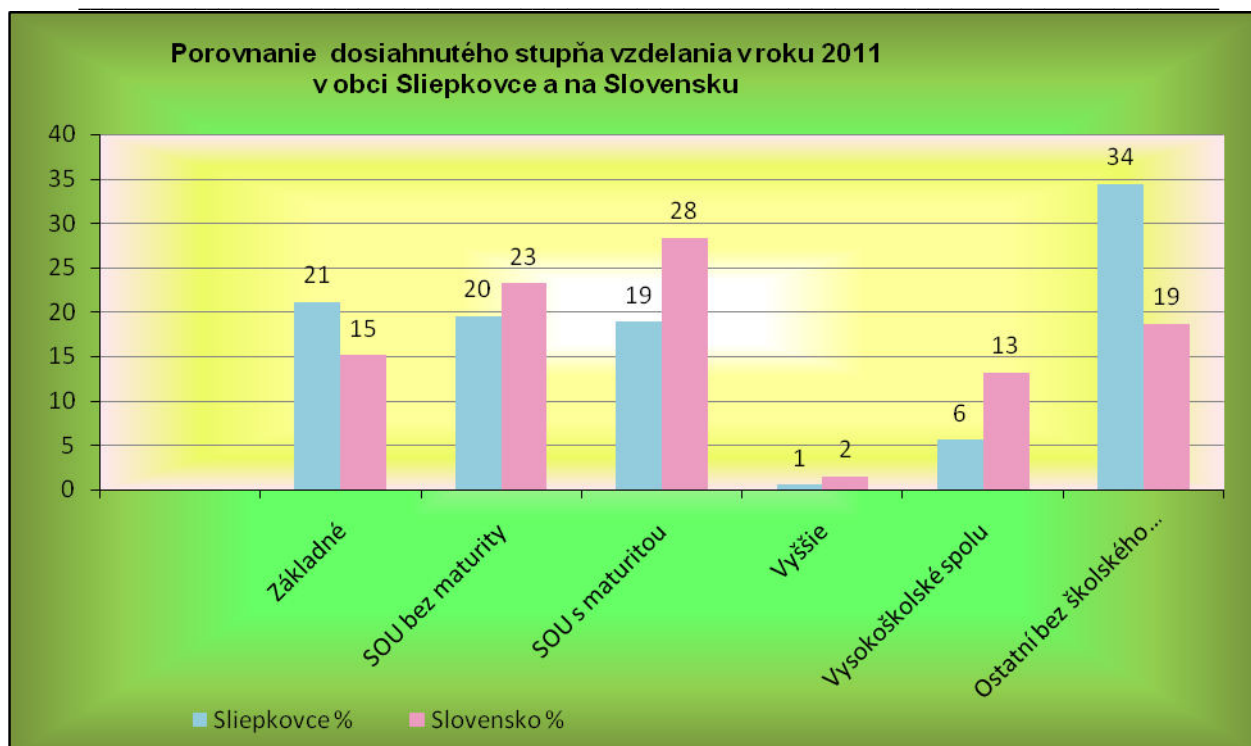
Tabuľka 9 : Vzdelanostná štruktúra obyvateľov v rámci obce a Slovenskej republiky k 31.12.2011

Ukončené školské vzdelanie	Sliepkovce %	Slovensko %
Základné	21	15
SOU bez maturity	20	23
SOU s maturitou	19	28
Vyššie	1	2
Vysokoškolské spolu	6	13
Ostatní bez školského vzdelania	34	19

Zdroj: SODB 2011

Pri porovnaní vzdelanostnej štruktúry obyvateľov obce Sliepkovce a Slovenskej republiky je možné konštatovať, že obyvateľstva z hľadiska vzdelanostnej úrovne nedosahuje priemerné údaje v rámci Slovenska, nakoľko je vyšší podiel obyvateľov so základným vzdelaním a s rastúcou úrovňou vzdelanosti sa zvyšuje negatívny rozdiel voči celoslovenskému priemeru.

Graf č. 8 : Porovnanie vzdelanosti v rámci obce a Slovenskej republiky k 31.12. 2011

Zdroj: SODB 2011

Vývoj nezamestnanosti

V oblasti zamestnanosti zaznamenávame od roku 2009 v obci Sliepkovce mierne klesajúci trend v počte nezamestnaných osôb oproti celoslovenským štatistikám. Ku koncu roka 2016 bolo v Košickom kraji nezamestnaných 14,00 %.

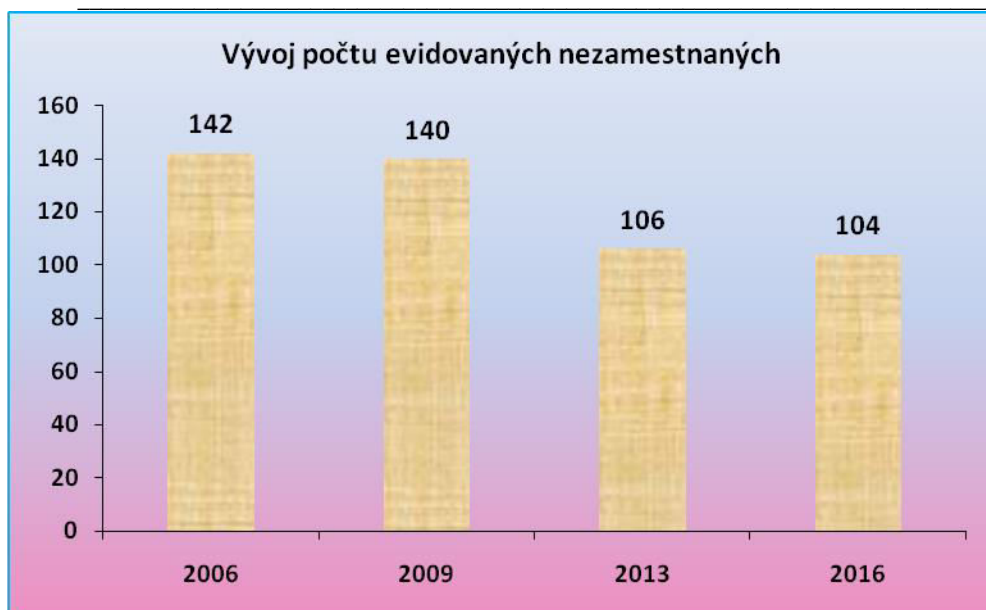
Obec využíva zamestnať obyvateľov v rámci rôznych projektov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Pracovných príležitostí v blízkych mestách nie je veľa. Mnohí obyvatelia cestujú za prácou do zahraničia.

Tabuľka 10: Vývoj nezamestnanosti v obci k 31.12.2016

	2006	2009	2013	2016
Počet uchádzačov	100	97	73	69
Počet uchádzačiek	42	43	33	35
Spolu	142	140	106	104
Percentuálny pomer	19,2%	18,9%	14,3%	14,0%

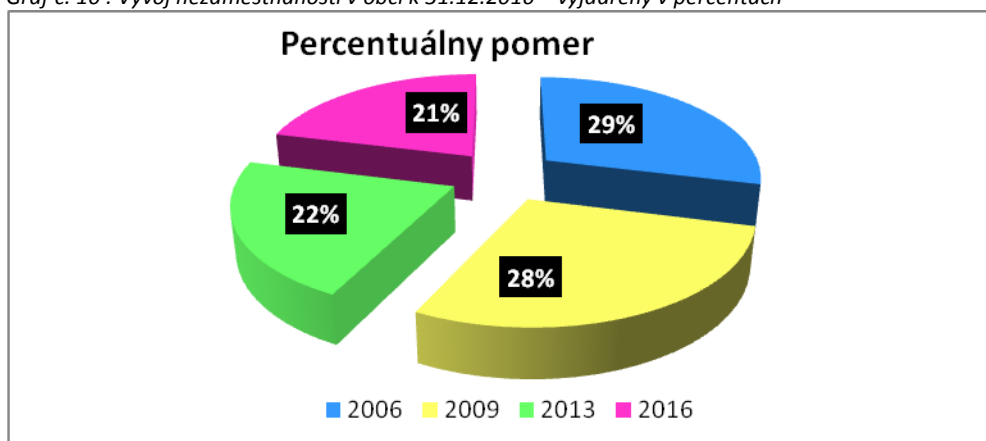
Zdroj: ŠÚ SR

Graf č. 9 : Vývoj nezamestnanosti v obci k 31.12.2016

Zdroj: ŠÚ SR

Graf č. 10 : Vývoj nezamestnanosti v obci k 31.12.2016 – vyjadrený v percentách

Zdroj: ŠÚ SR

Domový a bytový fond

Výstavba v obci je charakteristická prevahou novšej povojnovej zástavby so zastúpením základnej občianskej vybavenosti. Väčšina rodinných domov bola postavená v rokoch 1946 až 1970.

V nižšie uvedenej tabuľke je uvedený prehľad počtu obývaných domov v obci pri sčítaní obyvateľov domov a bytov v roku 2011.

Tabuľka 11: Obývanosť domov v obci k 31.12.2011

Obývané byty	171
Iné obytné jednotky	0
Kolektívne obydliá	2
Nezistené	2

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 12 : Výstavba domov v obci k 31.12.2011

Doba výstavby bytov spolu	Počet bytov
pred r.1919	2

1919 - 1945	4
1946 - 1960	47
1961 - 1970	61
1971 - 1980	30
1981 - 1990	15
1991 - 2000	6
2001 - 2005	1
2006 a neskôr	1
Nezistené	20

Zdroj: SODB 2011

Obyvatelia rómskej národnosti

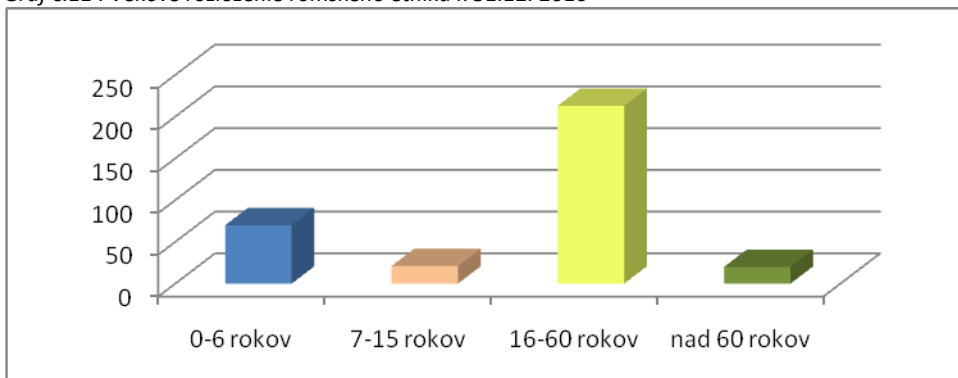
Oproti poslednému sčítaniu obyvateľstva v roku 2004 najväčšia zmena bola zaznamenaná v počte obyvateľov rómskej národnosti. V súčasnosti žije v obci 324 Rómov, čo je v percentuálnom vyjadrení 44 % obyvateľstva obce.

Tabuľka 13: Vekové rozloženie rómskeho etnika k 31.12.2016

0-6 rokov	70 osôb
7-15 rokov	21 osôb
16-60 rokov	213 osôb
nad 61 rokov	20 osoby

Zdroj: OcÚ

Graf č.11 : Vekové rozloženie rómskeho etnika k 31.12. 2016

Zdroj: OcÚ

Sociálne rozloženie

Celkový počet obyvateľov k 31.12.2016 dosiahol hranicu 741 obyvateľov.

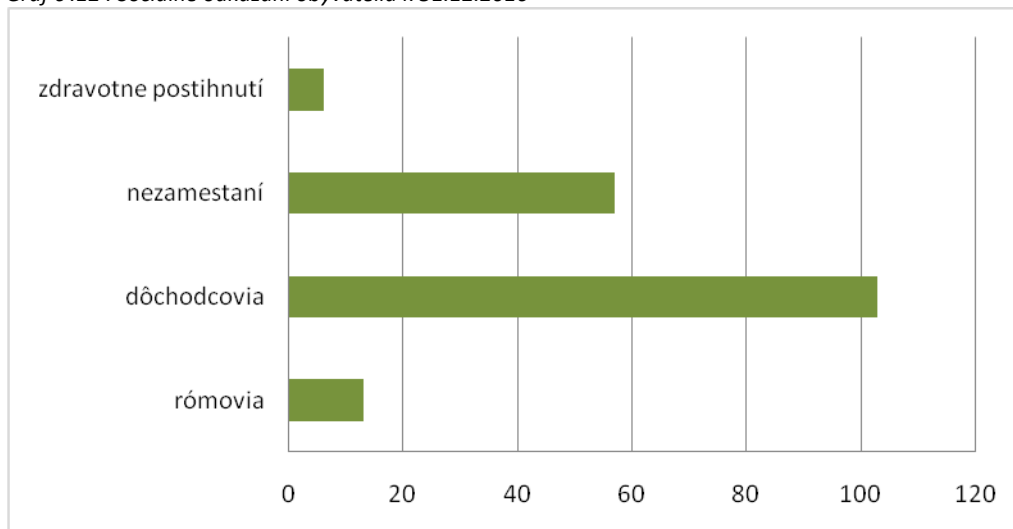
Tabuľka 14: Sociálne odkázaní obyvatelia k 31.12.2016

Sociálne odkázaní obyvatelia	Počet	%
rómovia	13	1,8%
dôchodcovia	103	13,9%
nezamestaní	57	7,7%
zdravotne postihnutí	6	0,8%

Zdroj: ŠÚ SR, OcÚ

Graf č.12 : Sociálne odkázaní obyvatelia k 31.12.2016

Zdroj: ŠÚ SR, OcÚ

Pôdne podmienky

Z pohľadu geomorfologického členenia územia Slovenska patrí obec Sliepkovce ako teritórium do oblasti Východoslovenská nížina a celku Východoslovenská rovina. Najväčšie zastúpenie pôdy zaberajú orná pôda. V malom a vyrovnanom zastúpení sú trvalé trávnaté porasty a lesné pozemky.

Obyvatelia Sliepkoviec sa venujú poľnohospodárstvu, chovu hospodárskych zvierat, najmä hydiny, ošípaných, príp. hovädzieho dobytku, no len pre vlastnú spotrebu. Pôda v súkromnom vlastníctve je používaná zväčša na pestovanie poľnohospodárskych plodín. V najvyššej miere sa pestujú zemiaky. Ďalej je to pšenica, kukurica. Pre vlastnú spotrebu občania pestujú rôzne druhy zeleniny, strukovín a iných druhov využiteľných pochutín.

Tabuľka 15: Zastúpenie pôdy k 31.12.2016

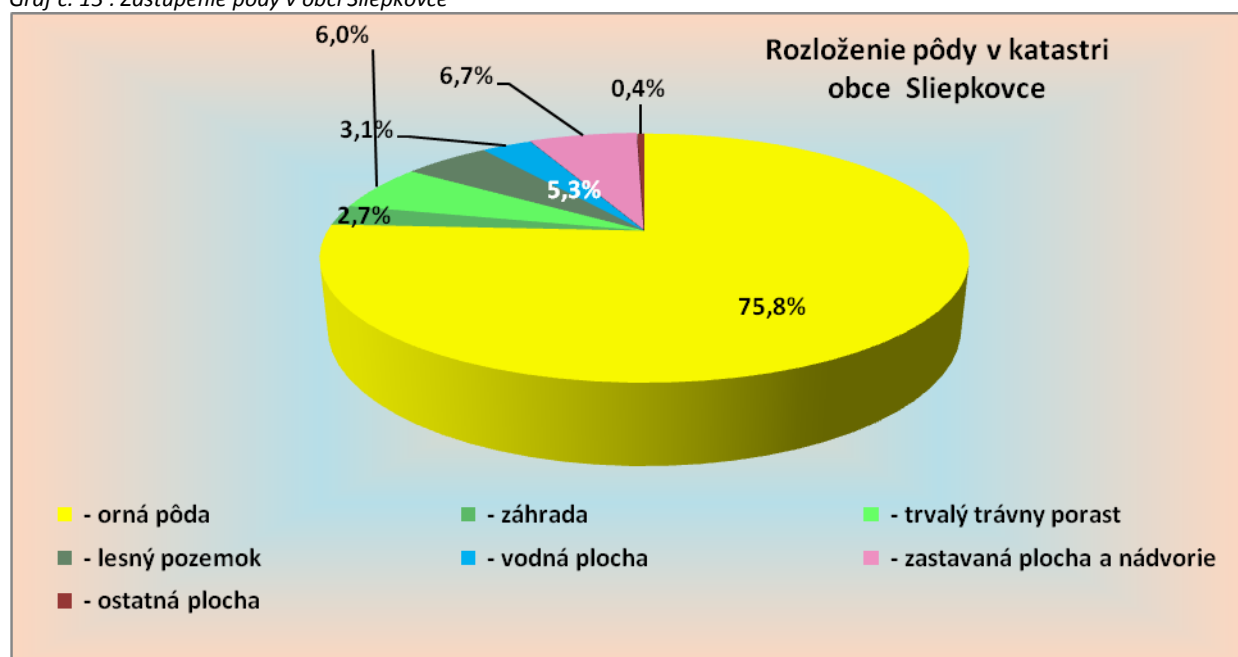
Druh pôdy	Výmera v ha
Poľnohospodárska pôda - spolu	545,6292
- orná pôda	489,6212
- záhrada	17,1483
- trvalý trávny porast	38,8597

Druh pôdy	Výmera v ha
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	99,9926
- lesný pozemok	34,0379
- vodná plocha	20,021
- zastavaná plocha a nádvorie	43,1422
- ostatná plocha	2,7915
Celková výmera územia obce - mesta	645,6218

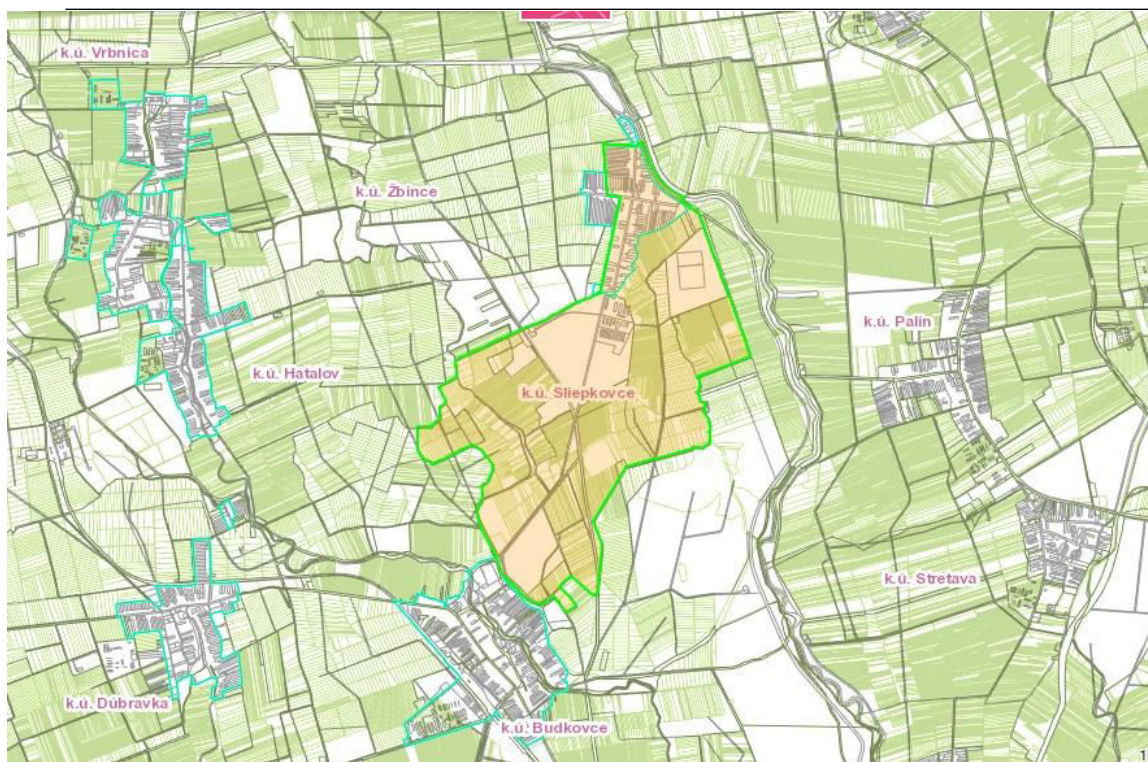
Zdroj: ŠÚ SR

Graf č. 13 : Zastúpenie pôdy v obci Sliepkovce

Zdroj: ŠÚ SR

Obrázok 4: Katastrálna mapa obce – zastúpenie pôdneho fondu

Zdroj: Internet, Katasterportal

Infraštruktúra, sociálny a kultúrny rozvoj

Infraštruktúra a služby

Úroveň občianskej vybavenosti obce Sliepkovce rovnako zodpovedá obciam tejto veľkostnej kategórie a tohto regiónu.

Školstvo

V obci sa nachádza školské zariadenie predškolského typu, ktoré sídli v administratívnej budove, ktorá je majetkom obce.

Zdravotníctvo

V obci nie sú dostupné samostatné ambulancie praktických lekárov ani lekáreň. Obyvatelia obce za zdravotnou starostlivosťou dochádzajú do okresného mesta Michalovce, prípadne na odborné vyšetrenia do Košíc.

Kultúra a voľný čas

Obec má kultúrny dom, ktorý slúži na kultúrne a spoločenské podujatia pre obyvateľov obce. V obci sa tradične organizuje Deň matiek, Úcta s starším, stavenie 1. mája, Mikuláš v MŠ, Súťaž vo varení slepačieho perkeltu, ktorých sa zúčastňuje väčšina obyvateľov a taktiež rôzne rodinné oslavy.

Šport

V roku 1946 bol v obci založený Alexanderom Peštom športový klub. Členovia tohto klubu hrali futbal neregistrovane. V roku 1953 vznikol prvý registrovaný futbalový klub Telovýchovná jednota Sliepkovce. Do roku 2009 klub stále existoval a združuje mladých chlapcov ochotných reprezentovať svoju obec takýmto spôsobom v miestnej lige. Futbalový klub zastupovala aj mladšia generácia dorastencov. V roku 2009 športový klub zanikol.

V obci Sliepkovce v súčasnosti nie sú žiadne športové kluby. Avšak športové vyžitie obyvateľom obce ponúkajú neďaleké mestá –okresné mestá Trebišov, ale aj Michalovce a Košice.

Kultúrne zariadenia

Historickou dominantou obce Sliepkovce je rímskokatolícky kostol Premenenia Pána v secesnom historizujúcom štýle. Začali ho stavať v roku 1921 a dokončili ho v roku 1922. Architektúra hlavného oltára bola zhotovená

A. Heflerom z Bardejova. Oltárny obraz, s motívom Nanebovstúpenia Pána, technikou oleja na plátne, vyhotovil významný maliar z Michaloviec Teodor Jozef Mousson. Je autorom aj obrazu Kristus v Getsemanskej záhrade, ktorý dodnes zdobí interiér kostola.

Sociálne služby

Obec v súčasnosti neposkytuje žiadne sociálne služby obyvateľom obce Sliepkovce.

Cestná sieť a doprava

Spojenie s okresným mestom poskytuje autobusová doprava. Dopravu zabezpečuje Slovenská autobusová doprava Michalovce. Autobusy premávajú približne každé dve hodiny v oboch smeroch (Michalovce – Lastomír – Sliepkovce – Budkovce), po komunikácii III. triedy.

Celková dĺžka cestnej siete v katastri obce je 4080 m. V intraviláne obce je 4080 m, pričom 1080 m je vo vlastníctve obce a 300 m je vo vlastníctve Slovenskej správy ciest.

Elektrická energia

Elektrická sekundárna NN sieť je v obci vzdušná, napojená z VN sústavy vedenej do štyroch 400 kVA trafostaníc umiestnených v obci. V obci je 85 lúčov verejného osvetlenia, ktoré sú v prevádzke podľa ročného obdobia. Sieť je rozdelená do 4 čiastkových sietí.

Plynofikácia

Obec je plne splynofikovaná STL rozvodmi plynu od roku 1989. V obci je 190 prípojok o celkovej dĺžke 2910m

Vodovodná sieť

Obec má vybudovaný verejný vodovod v správe obce. Počet prípojok je 190.

Kanalizačná sieť

Obec má od roku 1995 vybudovanú kanalizáciu na odvádzanie splaškových vôd, napojenú na ČOV. Počet kanálových prípojok je 195.

Telekomunikačná a informačná sieť

Telekomunikačná sieť je vzdušná a káblová. V obci je zavedených 145 telefónnych prípojok. Obec je napojená na digitálnu telefónnu ústredňu. Presný počet internetových prípojok v obci je 60.

Štruktúra podnikateľských subjektov

V obci bolo k 31.12.2016 evidovaných 8 podnikateľských subjektov. Ich štruktúra je znázornená v tabuľke.

Tabuľka 16: Úroveň infraštruktúry v obci – zastúpenie podnikateľskej a ostatnej sféry k 31.12.2016

Názov	2016
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	8
Živnostníci	5
Právnické osoby spolu	6
Družstvo	0

Zdroj: ŠÚ SR

Infraštruktúra a služby

Úroveň občianskej vybavenosti obce Sliepkovce rovnako zodpovedá obciam tejto veľkostnej kategórie a tohto regiónu.

Tabuľka 17: Úroveň infraštruktúry v obci k 31.12.2016

Pošta	nie
Káblová televízia	Nie
Internet	Gecom, Minet
Telekomunikačná sieť	Slovak Telecom
Mobilní operátori	Akáspoločnosť
Verejný vodovod	áno
Verejná kanalizácia a ČOV	áno
Rozvodná sieť plynu	áno
Elektrifikácia	áno
Základná škola	nie
Materská škola	áno

Školské ihrisko	nie
Futbalové ihrisko	nie
Ihriská iné	nie
Telocvičňa	nie
Športová hala	nie
Kúpalisko umelé resp. prírodné	nie
Bazény kryté resp. otvorené	nie
Zimný štadión (otvorený alebo krytý)	nie
Lyžiarske vleky	nie
Autobusová zastávka	áno /3 zastávky/
Železničná zastávka	nie

Zdroj: Ocú Sliepkovce

Tabuľka 18: Občianska vybavenosť k 31.12.2016

Predajňa potravinárskeho tovaru	Áno-Jednota
Predajňa zmiešaného tovaru	Áno-Jednota
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	Áno-Jednota
Predajňa pohonných látok	nie
Obecná knižnica	nie
Dom smútku	áno
Cintorín	áno
Kultúrny dom	áno
Kostol - rímskokatolícky	áno
Kostol – pravoslávny	nie
Kostol – reformovanej cirkvi	nie
Kostol gréckokatolícky	nie
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	nie
Domov dôchodcov	nie
Denný stacionár	nie
Hasičská zbrojnica	áno

Zdroj: Ocú Sliepkovce

Tabuľka 19: Verejnoprospešné služby k 31.12.2016

Lekárne a výdajne liekov	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	nie

Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóla	nie

Zdroj: OcÚ Sliepkovce

Tabuľka 20: Združenia a spoločenstvá k 31.12.2016

Spevácky zbor	nie
Futbalový klub	nie
Klub dôchodcov	Jednota dôchodcov
Pozemkové spoločenstvo	Áno-Lesné, urbárske a pasienkové spoločenstvo

Zdroj: OcÚ Sliepkovce

Tabuľka 21: Štruktúra podnikateľských subjektov k 31.12.2016

Počet subjektov vedených v ŽR	13
Počet subjektov vedených v OR	5
Družstvo	0
Spoločnosti s ručením obmedzením	5
Neziskové organizácie, občianske združenia	1

Zdroj: OcÚ Sliepkovce

Životné prostredie

Ekologická významnosť územia

Územie katastra obce patrí do 1. stupňa ochrany. Prvý stupeň ochrany ako všeobecná ochrana platí na celom území Slovenskej republiky a súhlas orgánu ochrany krajiny sa vyžaduje na :

- umiestňovanie skládok hnojív a oplocovanie pozemkov mimo sídiel
- likvidáciu terasovitých poľnohospodárskych pozemkov na svahoch a na likvidáciu medzí, v ktorých sa nevyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody
- zasypávanie a odvodňovanie močiarov, jazier a mokradí
- umiestňovanie a rozširovanie záhradkárskych a chatových osád
- leteckú aplikáciu chemických látok a hnojív
- vypaľovanie trávnatých porastov
- výrub náletových drevín a krovísk

Miera ekologickej stability krajiny

Najčastejšie sa na hodnotenie ekologickej stability krajiny používa koeficient systému ekologickej stability (SES). Na posúdenie miery ekologickej stability krajiny sa používajú metódy, ktoré stabilitu posudzujú podľa kvalitatívnych a kvantitatívnych charakteristík biotechnických prvkov.

SES – stupeň ekologickej stability

Slúži na posúdenie plošného zastúpenia jednotlivých krajinných prvkov podľa ich vplyvu akým pôsobia stabilizujúco alebo destabilizujúco v prírodnom prostredí. Klasifikácia kvantitatívneho hodnotenia krajiny podľa SES je uvedená v tabuľke:

Tabuľka 22: Koeficient systému ekologickej stability

Typ krajiny	SES
Výrazne nestabilizovaná	< 0,50
Nestabilizovaná	0,51 -1,0
Čiastočne nestabilizovaná	1,01 -3,0
Stabilizovaná	3,01 – 4,5
Výrazne stabilizovaná	> 4,50

Výpočet stupňa ekologickej stability bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{Pop.ESop + Pza.ESza + Ptt.ESst + Ple.ESle + Pvo.ESvo + Pzp.ESzp + Posp.ESosp}{CPkú}$$

$$SES = 1,36$$

SES - stupeň ekologickej stability územia

Pop – plocha ornej pôdy v katastrálnom území

Pza – plocha záhrad a ovocných sádov

Ptt – plocha trvalých trávnatých porastov

Ple – plocha lesov

Pvo – plocha vodných plôch
(4,0)

Pzp – plocha zastavaného územia
územia (1,0)

Posp – ostatná plocha
(0,5)

CPkú – celková plocha katastrálneho územia

ESop – ekologický stupeň ornej pôdy (0,77)

ESza – ekologický stupeň záhrad (3,0)

ESst – ekologický stupeň trvalých
trávnatých porastov (4,0)

ESle – ekologická stabilita lesov (5,0)

ESvo – ekologický stupeň vodných plôch

ESzp – ekologický stupeň zastavaného

ESosp – ekolog. stupeň ostatných plôch

Na základe hore uvedenej klasifikácie je vypočítaná hodnota stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie **1,36**, čo charakterizuje územie ako čiastočne nestabilizované.

Územie bolo výrazne poznamenané ľudskou činnosťou, čím sa pôvodná krajinná štruktúra zmenila. Ekologickú stabilitu katastra zabezpečuje hlavne vysoký podiel ornej pôdy.

Systém ekologickej stability územia však hodnotí katastrálne územie ako celok, neberie do úvahy, že sa katastrálne územie skladá z dvoch navzájom odlišných celkov extravilánu a intravilánu. V koeficiente tiež nie je zohľadnená heterogénnosť územia extravilánu (parcelácia pozemkov) ornej pôdy, ani vývoj územia, ktorého prírodné procesy sú uzatvorené v rámci povodí.

Chránené územie

V katastri obce Sliepkovce sa nenachádzajú územia vyžadujúce si územnú ochranu.

Odpady

Tuhý komunálny odpad

Vývoz odpadu vykonáva firma FÚRA, s.r.o. Rozhanovce. V obci sa pristúpilo k separácii odpadu. Odpad je separovaný do vriec podľa zberného kalendára na sklo, papier a plasty.

Kvapalné odpady

Obec má od roku 1995 vybudovanú kanalizáciu na odvádzanie splaškových vôd, napojenú na ČOV. Počet kanálových prípojok je 185.

Hospodárenie obce

Tabuľka 23: Prehľad hospodárenia obce

Prehľad hospodárenia obce v období od 2013 – 2016 (tis. €)				
Ukazovateľ/ Roky	2013	2014	2015	2016
Bežné príjmy	212	383	253	248
Kapitálové príjmy	0	0	0	10
Príjmy spolu	212	383	253	258
Bežné výdavky	160	321	252	236
Kapitálové výdavky	19	61	0	9
Výdavky spolu	179	382	252	245
Zisk/strata	+33	+1	+1	+12

Zdroj: OcÚ Sliepkovce

Hospodárenie obecného úradu za posledné 4 roky bolo ziskové, čo svedčí o dobrom hospodárení s verejnými financiami.

SWOT analýza

Infraštruktúra a občianska vybavenosť, ľudský potenciál

Silné stránky	Slabé stránky
Blízkosť hospodárskeho a administratívneho centra, vzdialenosť od okresného mesta Michalovce 11 km	Nedostatočná dopravná infraštruktúra obce (miestne komunikácie, chodníky), ale aj nedostatok autobusových zastávok
Strategická poloha obce, dostupnosť obchodných reťazcov – Trebišov, Michalovce, Košice	Obecné budovy vyžadujúce rekonštrukciu a zateplenie
Objekty občianskej vybavenosti – kultúrny dom, dom smútku, materská škola, predajňa potravín a zmiešaného tovaru,	Nedostatok služieb zo strany podnikateľského sektora

požiarna zbrojnica, kostol	
Obec je elektrifikovaná a plynifikovaná	Nedostatočné zázemie pre starostlivosť sociálne odkázaných obyvateľov
Dobrá dopravná dostupnosť	Chýbajúci informačný a kamerový systém v obci
Verejný vodovod, kanalizácia, ČOV	Nedostatok oddychových zón, verejných priestranstiev pre voľnočasové aktivity obyvateľov
Pokrytie mobilnými operátormi a internetom	Marginalizovaná rómska komunita tvorí 44% obyvateľov obce
Rekonštruované verejné osvetlenie LED systémom	Nízka úroveň vzdelania, 21% úroveň nezamestnanosti, nedostatok pracovných príležitostí
Príležitosti	Ohrozenia
Dobudovanie základnej infraštruktúry – miestne komunikácie, chodníky	Nízky obecný rozpočet, požiadavka spolufinancovania pri žiadostiach o NFP
Zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni	Náročné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov
Blízkosť hospodárskeho a administratívneho centra – okresného mesta Michalovce	Zvyšujúce sa ceny stavebných materiálov, prác a nehnuteľností
Vypracovanie investičných projektov a ich realizácia	Nízka občianska angažovanosť obyvateľov
Podpora vzdelávania, podnikania a zamestnanosti v obci	Odchod vzdelanej pracovnej sily z obce do iných regiónov alebo zahraničia
Využívanie nástrojov aktívnej politiky trhu práce	Nevysporiadané pozemky
Rozvoj cestovného ruchu, podnikania, ľudových remesiel	Chýbajúce zručnosti v podnikaní – vypracovanie podnikateľského zámeru, marketingu, účtovníctve ..
Obnova technického zázemia pre úpravu verejných priestranstiev v obci	

Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
Vysoké zastúpenie ornej pôdy	Nedostatočné využitie potenciálu územia
Kvalitné životné prostredie v obci	Nedostatočne vybudované odvodňovacie rigoly
Komplexne triedený separovaný odpad	Chýbajúce kompostovisko/zberný dvor
Čiastočne vybudované protipovodňové opatrenia	Rozdrobené vlastnícke vzťahy pozemkov, nevysporiadané pozemky
Revitalizácia obce	Nedostačujúce environmentálne vedomie občanov
Vybudovaná kanalizácia a ČOV	Výskyt divokých skládok
Aktívne pozemkové spoločenstvo	Nedostatočná propagácia územia a prírodných hodnôt

	Územie je ekologicky čiastočne nestabilizované
Príležitosti	Ohrozenia
Dostatok pôdy	Nedostatok financií
Vhodné podmienky pre rozvoj ekologického poľnohospodárstva – chov hospodárskych zvierat a rybolov	Nepripravené technické projekty pre environmentálnu infraštruktúru
Podpora štátu z Envirofondeu resp. zo zdrojov Európskej únie	Klimatické zmeny
Dobudovanie základnej infraštruktúry	Nezáujem obyvateľov o efektívnejšie nakladanie s odpadmi a ochranu životného prostredia
Regionálna a cezhraničná spolupráca	Problematické procesy verejného obstarávania
Komasácia pozemkov	

Voľnočasové aktivity a cestovný ruch

Silné stránky	Slabé stránky
Pravidelné organizovanie športových a kultúrnych podujatí zo strany obce	Slabá propagácia územia a jeho turistického potenciálu
Materská škola	Nedostatok oddychových zón a verejných priestranstiev
Obec disponuje kultúrnym domom	Nedostatok príležitostí pre klubovú činnosť
Služenie svätých omší v historickom rímskokatolíckom kostole Premenenia	Chýbajúce športové plochy (ihrisko, (telocvičňa, fitness), cyklotrasy a podmienky pre turistiku
Aktívna Jednota dôchodcov	Absencia komunitného centra
Výhodná strategická poloha pre rozvoj agroturistiky	Nedostatočné zviditeľňovanie obce, jej silných stránok pre účely turistického ruchu
Dobré medziľudské vzťahy	
Príležitosti	Ohrozenia
Regionálna a medzinárodná spolupráca v oblasti rozvoja obce	Konzumná forma zábavy mladých ľudí
Rozvoj cestovného ruchu, agroturistiky, turistiky, cykloturistiky, zatraktívnenie obce a podchytenie jej silných stránok	Nepriaznivé migračné saldo
Vybudovanie cyklotrasy	Vandalizmus

Skvalitnenie dopravnej situácie	Nepriaznivý demografický vývoj
Vyrovnaný rozpočet obce, schopnosť obce plniť si svoje záväzky	
Výhodné podmienky pre chov hospodárskych zvierat a rybolov	

Strategická vízia

Mestá a obce v zmysle **zákona č. 369/1990 Zb. v znení zákona č. 453/2001 Z. z.** o obecnom zriadení, môžu spolupracovať na základe zmluvy uzavretej za účelom uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti, na základe zmluvy o zriadení združenia obcí, alebo zriadením, resp. založením právnickej osoby. Predmetom činnosti združenia obcí, ako právnickej osoby, môže byť okrem iného aj miestny cestovný ruch, pričom svojou činnosťou združenie obcí napomáha vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí, ako aj úloh vyššieho územného celku.

Zákon č. 453/2001 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a menia a dopĺňajú sa niektoré zákony v tretej časti - Spolupráca obcí v § 20a až § 20f, ktorá rieši formy a zásady spolupráce obcí za účelom uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti na základe zmluvy o zriadení združenia.

Podľa § 4 **Zákona č. 302/2001 Z. z.** o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) samosprávny kraj pri výkone samosprávy sa stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. Pritom najmä (na úseku regionálneho rozvoja):

- a) zabezpečuje tvorbu a plnenie programu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja územia samosprávneho kraja,
- b) vykonáva plánovacie činnosti týkajúce sa územia samosprávneho kraja,
- c) účelne využíva miestne ľudské, prírodné a iné zdroje,
- d) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov samosprávneho kraja a rozvoja samosprávneho kraja,
- e) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje svoje rozpočtové a príspevkové organizácie a iné právnické osoby podľa osobitných predpisov,
- f) spolupracuje s obcami pri tvorbe programov sociálneho a ekonomického rozvoja obcí,
- g) podieľa sa na riešení problémov, ktoré sa týkajú viacerých obcí na území samosprávneho kraja,
- h) rozvíja spoluprácu s územnými celkami a s orgánmi iných štátov,
- i) vykonáva ďalšie pôsobnosti ustanovené osobitnými zákonmi.

Podľa § 5 **zákona č. 302/2001 Z. z.** o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) samosprávny kraj môže v rozsahu svojej pôsobnosti spolupracovať s územnými a správnymi celkami alebo s úradmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie.

Na základe § 16 **zákona č. 503/2001 Z. z.** o podpore regionálneho rozvoja samosprávny kraj na všeobecný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä:

- a) vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, prípadne jeho častí, podieľa sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,

- b) vypracúva regionálny operačný program v spolupráci s ďalšími samosprávnymi krajmi, vytvárajúcimi štatistickú územnú jednotku na úrovni druhého stupňa, podieľa sa na jeho uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,
 - c) spolupracuje s ministerstvom a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy na príprave národného plánu, na príprave sektorových operačných programov, spolupracuje s príslušným ústredným orgánom štátnej správy a s ostatnými sociálno – ekonomickými partnermi, podieľa sa na pravidelnom vyhodnocovaní ich plnenia,
 - d) zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj a sociálny rozvoj na území samosprávneho kraja,
 - e) obstaráva a schvaľuje jednotlivé rozvojové projekty regionálneho charakteru, podieľa sa na ich uskutočňovaní a vyhodnocuje ich plnenie, vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť,
 - f) vypracúva, schvaľuje a vyhodnocuje plnenie jednotlivých programov medzinárodnej spolupráce na regionálnej úrovni a podieľa sa na ich uskutočňovaní,
 - g) pravidelne monitoruje a hodnotí rozvoj územia samosprávneho kraja a pravidelne vypracúva správy o hospodárskom rozvoji a sociálnom rozvoji samosprávneho kraja,
 - h) zabezpečuje prostriedky v rozsahu svojej pôsobnosti na odstraňovanie nežiadúcich rozdielov na území samosprávneho kraja,
 - i) zabezpečuje vzájomnú spoluprácu s ďalšími samosprávnymi krajmi a rozvoj spolupráce s územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie pri výkone samosprávy,
 - j) môže zriaďovať právnické osoby na podporu regionálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, najmä agentúry pre regionálny rozvoj,
 - k) vedie evidenciu programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obcí,
- plní ďalšie úlohy ustanovené osobitnými zákonmi

Programová časť

Programová časť PHSR Sliepkovce nadväzuje na analytickú a strategickú časť a obsahuje zoznam opatrení a projektov/aktivít a ukazovateľov na zabezpečenie realizácie PHSR. Programová časť PHSR obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategického cieľa a špecifických cieľov vo všetkých piatich prioritných oblastiach, tak aby sa naplnila stanovená vízia obce Sliepkovca na roky 2017-2023 s výhľadom do roku 2025, a to: **„Víziou obce Sliepkovce v období 2017 – 2023 je harmonicky vyvážený a trvalo udržateľný rozvoj územia s využitím hospodárskeho, kultúrneho, prírodného a spoločenského potenciálu obce. Hlavným cieľom bude dosiahnuť úroveň ostatných, vyspelejších obcí Slovenska cestou opatrení v oblasti ekonomického rastu, zamestnanosti, bytovej výstavby, dobudovania infraštruktúry a zvyšovania kvality životnej úrovne obyvateľov obce.“**

Akčný plán

Súčasťou realizačnej časti tohto strategického dokumentu je spracovaný Akčný plán podľa schválených, jednotlivých prioritných oblastí a obsahuje opatrenia, aktivity a plánované investície na ich realizáciu.

Definovanie kritických oblastí :

1. Infraštruktúra a občianska vybavenosť
2. Služby občanom
3. Životné prostredie
4. Šport a aktívny oddych
5. Kultúrne vyžitie pre občanov

Návrh prioritných oblastí :

Priorita č. 1: Investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti

Priorita č. 2: Podpora služieb občanom

Priorita č. 3: Skvalitňovanie životného prostredia

Priorita č. 4: Podpora rozvoja športu a aktívneho oddychu

Priorita č. 5: Kultúrno-spoločenské aktivity pre občanov a turistov

Akčné plány – prehľad opatrení, špecifických cieľov, plánovaných investícií a merateľných ukazovateľov

PRIORITA Č. 1		INVESTÍCIE DO INFRAŠTRUKTÚRY A OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI		
Opatrenie č. 1.1 Dobudovanie základnej infraštruktúry			Plánované náklady (€)	Merateľný ukazovateľ
Špecifický cieľ - Dobudovať a modernizovať základnú infraštruktúru obce				
Aktivita	1.1.1	Rekonštrukcia, zateplenie Obecného domu	150 000,-	Zrealizovaný projekt
	1.1.2	Rekonštrukcia MŠ, OcÚ, kultúrneho domu	208 500,-	Zrealizovaný projekt
	1.1.3	Rekonštrukcia, resp. dobudovanie miestnych komunikácií, chodníkov, parkovísk	400 000,-	Dĺžka vybudovaných komunikácií, chodníkov a plocha nových parkovísk
	1.1.4	Revitalizácia cintorína	40 000,-	Zrealizovaný projekt
	1.1.5	Rekonštrukcia Domu smútku	120 000,-	Zrealizovaný projekt
	1.1.6	Vybudovanie informačných tabulí	5 000,-	Počet informačných tabulí
	1.1.7	Dobudovanie autobusových zastávok	15 000,-	Počet autobusových zastávok
	1.1.8	Zriadenie oddychových zón v obci a verejných priestranstiev	120 000,-	Plocha vytvorených oddychových zón a verejných priestranstiev

	1.1.9	Dobudovanie odvodňovacích rigolov v dĺžke cca 700 m	150 000,-	Dĺžka ukončených rigolov
PRIORITA Č.2	PODPORA SLUŽIEB OBČANOM			
Opatrenie č. 2.1 Rozvoj sociálnej politiky obce			Plánované náklady (€)	Merateľný ukazovateľ
<i>Špecifický cieľ - Rozšíriť služby pre seniorov a sociálne neprispôsobivých občanov</i>				
Aktivita	2.1.1	Výstavba /Zriadenie komunitného centra	250 000,-	Zrealizovaný projekt
	2.1.2	Vytvorenie podmienok pre zriadenie denného stacionára s výdajňou stravy	30 000,-	Počet klientov stacionára a stravníkov
Opatrenie č. 2.2 Podpora zamestnanosti v obci			Plánované náklady (€)	Merateľný ukazovateľ
<i>Špecifický cieľ - Vytvárať podmienky na podporu dlhodobo nezamestnaných osôb</i>				
Aktivita	2.2.1	Podpora aktivít na znižovanie nezamestnanosti (aktivačné práce a iné formy)	1 000,-	Počet uzavretých zmlúv
Opatrenie č. 2.3 Zvýšenie bezpečnosti obyvateľov a ochrany majetku			Plánované náklady (€)	Merateľný ukazovateľ
<i>Špecifický cieľ - Chrániť obecný majetok a majetok obyvateľov obce</i>				
Aktivita	2.3.1	Rozšírenie kamerového systému cca 20 kamier	30 000,-	Počet inštalovaných kamier
	2.3.2	Vypracovanie projektu na komasáciu pôdy	10 000,-	Vypracovaný projekt
PRIORITA Č. 3	SKVALITŇOVANIE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA			
Opatrenie č. 3.1 Odpadové hospodárstvo			Plánované náklady (€)	Merateľný ukazovateľ
<i>Špecifický cieľ - Zefektívniť činnosti pre starostlivé nakladanie s odpadmi</i>				
Aktivita	3.1.1	Monitoring a odstraňovanie čiernych skládok	50 000,-	Klesajúci počet čiernych skládok
	3.1.2	Vybudovanie zberného dvora/ kompostárne	200 000,-	Realizovaný projekt
Opatrenie č. 3.2 Zveľadňovanie priestranstiev v obci			Plánované náklady (€)	Merateľný ukazovateľ
<i>Špecifický cieľ - Udržiavať verejné priestranstvá v obci</i>				
Aktivita	3.2.1	Nákup techniky na zveľadňovanie verejných priestranstiev	100 000,-	Počet kusov zakúpenej techniky

PRIORITA Č. 4		PODPORA ROZVOJA ŠPORTU A AKTÍVNEHO ODDYCHU		
Opatrenie č. 4.1 Rozšírenie príležitostí pre športové aktivity obyvateľov a návštevníkov			Plánované náklady (€)	Merateľný ukazovateľ
<i>Špecifický cieľ – Podporovať športové vyžitie obyvateľov</i>				
Aktivita	4.1.1	Vybudovanie cyklochodníka Michalovce – Budkovce (po hrádzi)	150 000,-	Realizovaný projekt, dĺžka cyklochodníka
	4.1.2	Vybudovanie športového areálu pri MŠ	6 000,-	Realizovaný projekt
	4.1.3	Vybudovanie multifunkčného ihriska	120 000,-	Realizovaný projekt
	4.1.4	Podpora zriadenia a fungovania Klubu mladých	10 000,-	Počet aktívnych členov
PRIORITA Č. 5		KULTÚRNOSPOLOČENSKÉ AKTIVITY PRE OBČANOV A TURISTOV		
Opatrenie č. 5.1 Skvalitnenie podmienok pre kultúrne aktivity obyvateľov a návštevníkov			Plánované náklady (€)	Merateľný ukazovateľ
<i>Špecifický cieľ – Podporovať kultúrno-spoločenské vyžitie obyvateľov</i>				
Aktivita	5.1.1	Organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí v obci (Klub dôchodcov 3x, DHZ 1x, Výstava drobnochovateľov, výlet detí z MŠ, slepačí perkelt)	700,-/rok	Počet úspešne ukončených podujatí
Opatrenie č. 5.2 Propagácia a reprezentácia obce			Plánované náklady (€)	Merateľný ukazovateľ
<i>Špecifický cieľ - Zatraktívniť silné stránky obce a jej okolia pre účely cestovného ruchu</i>				
Aktivita	5.2.1	Propagácia vidieka – podpora vidieckeho turizmu a agroturizmu	1 000,-	Počet aktivít pre zviditeľnenie obce
	5.2.2	Podpora budovania agroturistických zariadení	1 000,-	Počet záujemcov, konzultácií, podaných projektov zameraných na rozvoj agroturistiky

Časový harmonogram realizácie PHSR obce Sliepkovce

Pre lepšiu kontrolu je časový harmonogram plnenia jednotlivých opatrení a aktivít je znázornený v nasledovnej grafickej forme:

Priority	Aktivita	Popis	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1.	1.1.1	Rekonštrukcia, zateplenie Obecného								

Priority	Aktivita	Popis	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
		domu								
	1.1.2	Rekonštrukcia MŠ, OcÚ, kultúrneho domu								
	1.1.3	Rekonštrukcia, resp. dobudovanie miestnych komunikácií, chodníkov, parkovísk								
	1.1.4	Revitalizácia cintorína								
	1.1.5	Rekonštrukcia Domu smútku								
	1.1.6	Vybudovanie informačných tabulí								
	1.1.7	Dobudovanie autobusových zastávok								
	1.1.8	Zriadenie oddychových zón v obci a verejných priestranstiev								
	1.1.9	Dobudovanie odvodňovacích rigolov v dĺžke cca 700 m								
2.	2.1.1	Výstavba /Zriadenie komunitného centra								
	2.1.2	Vytvorenie podmienok pre zriadenie denného stacionára s výdajňou stravy								
	2.2.1	Podpora aktivít na znižovanie nezamestnanosti (aktivačné práce a iné formy)								
	2.3.1	Rozšírenie kamerového systému cca 20 kamier								
	2.3.2	Vypracovanie projektu na komasáciu pôdy								
3.	3.1.1	Monitoring a odstraňovanie čiernych skládok								
	3.1.2	Vybudovanie zberného dvora/ kompostárne								
	3.2.1	Nákup techniky na zvelaďovanie verejných priestranstiev								
4.	4.1.1	Vybudovanie cyklochodníka Michalovce – Budkovce (po hrádzí)								
	4.1.2	Vybudovanie								

Priority	Aktivita	Popis	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
		športového areálu pri MŠ								
	4.1.3	Vybudovanie multifunkčného ihriska								
	4.1.4	Podpora zriadenia a fungovania Klubu mladých								
5.	5.1.1	Organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí v obci (Klub dôchodcov 3x, DHZ 1x, Výstava drobnochovateľov, výlet detí z MŠ, slepačí perkelt)								
	5.2.1	Propagácia vidieka – podpora vidieckeho turizmu a agroturizmu								
	5.2.2	Podpora budovania agroturistických zariadení								

Realizačná časť

Realizačná časť PHSR Sliepkovce nadväzuje na predchádzajúce časti vo väzbe na aktivity a navrhované ukazovatele. Realizačná časť obsahuje popis úloh jednotlivých partnerov, popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia, popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám, systém monitorovania a hodnotenia a akčný plán.

Realizáciu PHSR Sliepkovce vykonáva obec v zmysle § 12 Zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja:

b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Úspešné zvládnutie naplnenia stanovených cieľov závisí od inštitucionálnych kapacít a organizačného zabezpečenia procesov. Navrhnuté projektové zámery a aktivity možno uskutočňovať vlastnými personálnymi kapacitami obce alebo prostredníctvom využívania externých agentúr a poradcov. Využitie externých personálnych kapacít umožní obci zrýchlenie procesu realizácie naplánovaných aktivít v rovnakom čase.

Postup organizačného zabezpečenia

Na základe monitoringu, podnetov a pripomienok občanov, poslancov, partnerov a zmien legislatívy obec vyhodnotí potrebu aktualizácie PHSR Sliepkovce v závislosti od finančných, personálnych možností a časového aspektu a možnosti realizácie.

Finančné riadenie realizácie PHSR Sliepkovce zabezpečuje odborný referent pre ekonomiku v súlade so schváleným rozpočtom obce a schválenými finančnými prostriedkami z európskych investičných a štrukturálnych fondov pre roky 2014-2020 ako aj dotačnými schémami.

Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k realizácii PHSR Sliepkovce plní nasledovné úlohy:

- schvaľuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce
- schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia
- schvaľuje spolufinancovanie projektov financovaných z vlastných a doplnkových zdrojov
- v rámci hodnotenia PHSR schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu.

Starosta vo vzťahu k realizácii PHSR vykonáva nasledovné činnosti:

- riadi celý proces realizácie PHSR,
- podpisuje uznesenia mestského zastupiteľstva vo vzťahu k PHSR – schválenie strategického dokumentu, schválenie aktualizácie a pod.
- vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám.

Matica zodpovednosti vo vzťahu k realizácii PHSR - nižšie uvedená schéma matice zodpovednosti zobrazuje rámec zodpovednosti potrebný pre efektívnu a účelnú realizáciu PHSR v stanovenom období.

Obrázok 4: Matica zodpovednosti

Obec

- Príprava, spracovanie pripomienok od občanov, partnerov, poslancov
- realizácia stanovených projektov a aktivít
- realizácia a príprava aktualizácii PHSR

Komisie obecného zastupiteľstva

- prerokovanie návrhov aktualizácii PHSR
- prerokovanie návrhu rozpočtu v nadväznosti na vypracovanie Akčných plánov

Obecné zastupiteľstvo

- schválenie PHSR
- schválenie aktualizácii PHSR
- schválenie monitorovacích a hodnotiacich správ

Zdroj: vlastné spracovanie

Spoločným výstupom všetkých pracovníkov obecného úradu bude vypracovanie materiálu na rokovanie obecného zastupiteľstva – hodnotiace a monitorovacie správy za príslušný kalendárny rok vrátane návrhu akčného plánu (dvojročný cyklus). Spracovaný materiál predloží starosta obecnému zastupiteľstvu na schválenie.

Komunikačná stratégia

Na základe analýzy toku informácií v obci, možno konštatovať, že v obci je zabezpečený plynulý tok informácií súvisiacich so zabezpečením aktivít potrebných pre realizáciu Programu rozvoja obce. Obec plánuje využiť aj v budúcnosti v rámci projektového cyklu na úrovni jednotlivých projektov služby externých subjektov (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác, príprava žiadostí o doplnkové zdroje financovania).

Obec Sliepkovce si stanovila komunikačnú stratégiu vo vzťahu k PHSR obce nasledovným spôsobom a týmito stanovenými úlohami:

Obec Sliepkovce v rámci komunikácie zabezpečí nasledovné činnosti:

- komunikácia s internými a externými pracovníkmi participujúcimi na realizácii opatrení a aktivít PHSR.

- zabezpečenie informovania verejnosti o postupe, a spôsobe realizácie jednotlivých aktivít cez webovú stránku obce Sliepkovce.
- prezentovanie výsledkov procesu realizácie Programu rozvoja obce cez webovú stránku obce Sliepkovce.
- Uskutočňovanie brainstormingu, ankiet, stretnutí a verejných zasadnutí OZ pre získavanie informácií, inšpirácií a nových možností.
- informovanie o zrealizovaných projektoch prostredníctvom lokálnych médií s cieľom budovania pozitívneho imidžu obce.

Finančná časť

Rozvojové projekty obec financuje v definovaných opatreniach a aktivitách podľa zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy svojimi príjmami z rozpočtu obce.

Príjmy rozpočtu obce sú:

- výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu,
- nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce,
- výnosy z finančných prostriedkov obce,
- dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- finančné operácie / zostatky účtov z predchádzajúceho roka, rezervný fond, príp.čerpanie úveru/
- účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku, prostriedky z Európskej únie poskytnuté na konkrétny účel

Kritická oblasť č. 1 – Infraštruktúra a občianska vybavenosť

PRIORITA č. 1 : Investície do infraštruktúry a občianskej vybavenosti

Aktivita 1.1.1 : Rekonštrukcia, zateplenie Obecného domu

Opatrenie	Skvalitnenie základnej infraštruktúry
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	PRV, rozpočet obce

Aktivita 1.1.2 : Rekonštrukcia MŠ, OcÚ, kultúrneho domu

Opatrenie	Skvalitnenie základnej infraštruktúry
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	MŽP, PRV, rozpočet obce

Aktivita 1.1.3 : Rekonštrukcia, resp. dobudovanie miestnych komunikácií, chodníkov, parkovísk

Opatrenie	Skvalitnenie základnej infraštruktúry
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	PRV, MV SR, rozpočet obce

Aktivita 1.1.4 : Revitalizácia cintorína

Opatrenie	Skvalitnenie základnej infraštruktúry
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	
Finančné zdroje	Sponzori, rozpočet obce

Aktivita 1.1.5 : Rekonštrukcia Domu smútku

Opatrenie	Skvalitnenie základnej infraštruktúry
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	PRV, rozpočet obce

Aktivita 1.1.6 : Vybudovanie informačných tabulí

Opatrenie	Skvalitnenie základnej infraštruktúry
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	
Finančné zdroje	MAS, KSK, nadácie, rozpočet obce

Aktivita 1.1.7 : Dobudovanie autobusových zastávok

Opatrenie	Skvalitnenie základnej infraštruktúry
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	MAS, PRV, rozpočet obce

Aktivita 1.1.8 : Zriadenie oddychových zón v obci verejných priestranstiev

Opatrenie	Skvalitnenie základnej infraštruktúry
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	PRV, MF SR, rozpočet obce

Aktivita 1.1.9 : Dobudovanie odvodňovacích rigolov

Opatrenie	Skvalitnenie základnej infraštruktúry
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	MŽP, Envirofond, PRV, rozpočet obce

Kritická oblasť č. 2 –Služby občanom

PRIORITA č. 2 : Podpora služieb občanom

Aktivita 2.1.1 : Výstavba /Zriadenie komunitného centra

Opatrenie	Sociálna politika obce
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	MPSVR, OP L'Z, IROP, rozpočet obce

Aktivita 2.1.2: Vytvorenie podmienok pre zriadenie denného stacionára s výdajňou stravy

Opatrenie	Sociálna politika obce
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	tretí sektor
Finančné zdroje	MPSVR, MV SR, rozpočet obce

Aktivita 2.2.1 : Podpora aktivít na znižovanie nezamestnanosti

Opatrenie	Podpora zamestnanosti v obci
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	
Finančné zdroje	OP L'Z, UPSVaR, REP-AS, rozpočet obce

Aktivita 2.3.1 : Rozšírenie kamerového systému

Opatrenie	Zvýšenie bezpečnosti obyvateľov a ochrany majetku
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	realizátor projektu
Finančné zdroje	MH SR, MV SR, MF SR, rozpočet obce

Cieľ 2.3.2 : Vypracovanie projektu na komasáciu pôdy

Opatrenie	Zvýšenie bezpečnosti obyvateľov a ochrany majetku
-----------	--

Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	Realizátor projektu
Finančné zdroje	Úrad vlády SR, rozpočet obce

Kritická oblasť č. 3 – Životné prostredie

PRIORITA č. 3 : Zlepšenie životného prostredia

Aktivita 3.1.1. : Monitoring a odstraňovanie čiernych skládok

Opatrenie	Odpadové hospodárstvo
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	Tretí sektor
Finančné zdroje	OP KŽP, Environmentálny fond, rozpočet obce

Aktivita 3.1.2. : Vybudovanie zberného dvora / kompostárne

Opatrenie	Odpadové hospodárstvo
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	OP KŽP, Envirofond, rozpočet obce

Aktivita 3.2.1 : Nákup techniky na zveľaďovanie verejných priestranstiev

Opatrenie	Zveľaďovanie priestranstiev v obci
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	
Finančné zdroje	PRV, OP KŽP, rozpočet obce

Kritická oblasť č. 4 – Šport a aktívny oddych

PRIORITA č. 4 : Podpora rozvoja športu a aktívneho oddychu

Aktivita 4.1.1 : Cyklo –chodník Michalovce - Budkovce

Opatrenie	Rozšírenie príležitostí pre športové aktivity obyvateľov a návštevníkov
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	projekčná firma, realizátor stavby, tretí sektor
Finančné zdroje	KSK, INTERREG, rozpočet obce

Aktivita 4.1.2 : Vybudovanie športového areálu pri MŠ

Opatrenie	Rozšírenie príležitostí pre športové aktivity obyvateľov a návštevníkov
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	MAS, rozpočet obce

Aktivita 4.1.3 : Vybudovanie multifunkčného ihriska

Opatrenie	Rozšírenie príležitostí pre športové aktivity obyvateľov a návštevníkov
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	projekčná firma, realizátor stavby
Finančné zdroje	Úrad vlády, MV SR, rozpočet obce

Aktivita 4.1.4 : Podpora zriadenia a fungovania Klubu mladých

Opatrenie	Rozšírenie príležitostí pre športové aktivity obyvateľov a návštevníkov
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	Tretí sektor
Finančné zdroje	Sponzori, rozpočet obce

Kritická oblasť č. 5 – Kultúrne vyžitie pre občanov

PRIORITA č. 5 : Kultúrne - Spoločenské aktivity pre občanov a turistov

Aktivita 5.1.1 : Organizovanie kultúrno - spoločenských podujatí v obci

Opatrenie	Skvalitnenie podmienok pre kultúrne aktivity obyvateľov a návštevníkov
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	Podnikateľský a tretí sektor
Finančné zdroje	MK SR, nadácie, rozpočet obce

Aktivita 5.2.1 : Propagácia vidieka – podpora vidieckeho turizmu a agroturizmu

Opatrenie	Propagácia a reprezentácia obce
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	Podnikateľský a tretí sektor
Finančné zdroje	INTERREG, sponzori, rozpočet obce

Aktivita 5.2.2 : Podpora budovania agroturistických zariadení

Opatrenie	Propagácia a reprezentácia obce
Zodpovedný	starosta obce, poslanci Obecného zastupiteľstva
Spolupracujúci	Podnikateľský sektor

Finančné zdroje	rozpočet obce
-----------------	---------------

Monitoring a hodnotenie

Na zhodnotenie realizačnej etapy jednotlivých cieľov Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je potrebné si zvoliť prehľadný systém kontroly jednotlivých opatrení.

Na základe skúseností jednotlivých obecných samospráv s hodnotením PHSR sa osvedčila uvedená kontrola koncom roka pri záverečnom zasadnutí Obecného zastupiteľstva koncom roka, pričom má byť zabezpečená minimálne 50 % účasť poslancov OZ.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je dynamický dokument, ktorý v prípade závažných zmien resp. pomerov v obci alebo vonkajších pomerov v okrese, resp. regióne môže byť pozmenený, rozšírený alebo redukovaný, avšak so zachovaním definovanej vízie, resp. strategických zámerov obce.

Cieľom monitorovania a hodnotenia PHSR je získať komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia definované v PHSR. Obecný úrad zabezpečí spracovanie monitorovacej správy v súčinnosti s ostatnými externými pracovníkmi participujúcimi na realizácii projektov v rámci PHSR. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých merateľných ukazovateľov u jednotlivých projektov/aktivít. Výstupom bude spracovaná monitorovacia správa, ktorá bude predložená obecnému zastupiteľstvu 1x ročne. Monitorovanie plnenia bude stálym procesom zameraným na pravidelné sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty.

Hodnotenie PHSR Sliepkovcesa bude vykonávať na úrovni plnenia špecifických cieľov. Proces hodnotenia sa vykonáva dvakrát za celú dobu realizácie PHSR, a to v strede obdobia realizácie PHSR a na konci sledovaného obdobia v roku 2023. Podklady do hodnotenia PHSR poskytnú spracovateľovi hodnotiacej správy okrem pracovníkov obecného úradu aj partneri/realizátori jednotlivých projektových zámerov.

Tabuľka 24: Plán hodnotenia a monitorovania

Typ hodnotenia	Dôvod vykonania/periodicita
Monitorovanie a hodnotenie realizácie PHSR- každoročne	Každoročne v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja
Ad hoc hodnotenie celého PHSR	V strede obdobia / Na konci realizácie PHSR
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Pri viditeľnom odklone od stanovených cieľov
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho častí	Na základe rozhodnutia poslancov, kontrolného orgánu obce a pod.

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

V súčasnosti v Slovenskej republike prebieha proces transformácie ekonomiky a spoločnosti a vytvorenie potrebného inštitucionálneho rámca na prevzatie, implementáciu a uplatňovanie pravidiel EÚ. Pre tieto zámery bolo potrebné zmapovať a vytýčiť socio-ekonomické a environmentálne rozvojové ciele a priority obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sliepkovce vychádza z aktuálneho Národného rozvojového plánu SR a z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja.

Tieto plány tvoria základný rámec pre budúce projekty v oblasti znižovania disparít medzi jednotlivými obcami a územnými celkami v rámci EÚ.

Hlavným cieľom tohto dokumentu je trvalo zlepšovať kvalitu života občanov a sociálnu súdržnosť obce, najmä vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí a presadzovať koncept trvalo udržateľného rozvoja.

Zámerom PHSR je aj pripraviť a definovať podmienky pre vnútorný trvalo udržateľný rozvoj obce a mikroregiónu. PHSR by mal svojou existenciou podporiť zmenu v lokálnom myslení a hodnotových orientáciách občanov žijúcich na území obce.

Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sliepkovce na roky 2017 – 2023 schválilo Obecné zastupiteľstvo v Sliepkovciach na svojom riadnom zasadnutí dňa 8.12.2016

Dokument bol vypracovaný:

- v súlade s platnou legislatívou podľa zákona NR SR č. 309/2014 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z.z. a na základe platnej metodiky na spracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, verzia 2.0
- v spolupráci so samosprávou, strategickými partnermi a verejnosťou prostredníctvom osobných stretnutí, dotazníkového prieskumu a webovej stránky
- externou spoločnosťou LT Consult, s.r.o v súlade s objednávkou

Použitá literatúra

1. Zákon č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
2. Ferdinand Uličný- Dejiny osídlenia
3. Kliment Ondrejka: Rekordy Slovenska – Príroda
4. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falťan, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s
5. Štatistický úrad Slovenskej republiky
6. Internet, Google

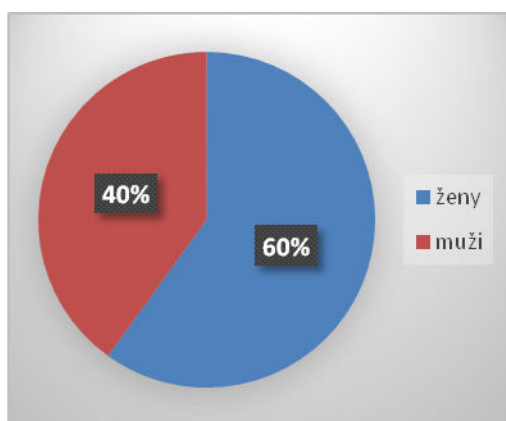
Príloha č. 1 – Vyhodnotenie dotazníkov

Príloha č. 1 – Vyhodnotenie dotazníkov

V obci Sliepkovce bol v mesiaci október 2016 vykonaný dotazníkový prieskum názorov a podnetov zo strany obyvateľov na súčasný stav a ďalší rozvoj obce. Prieskumu sa zúčastnilo iba 40 obyvateľov, približne cca 5% celkového obyvateľstva. Ale aj napriek tejto skutočnosti je možné z odpovedí respondentov odvodiť isté indície potrieb a očakávaní obyvateľov v procese hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Charakteristika respondentov:

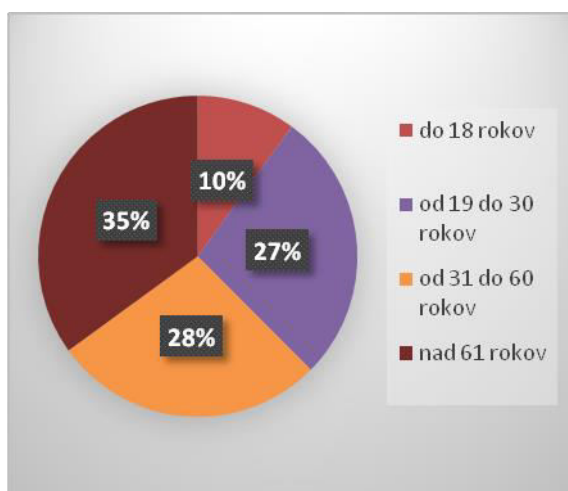
Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 40 respondentov z toho 24 žien (60%) a 16 mužov (40%).

Najviac opýtaných (35%) patrilo do vekovej skupiny nad 61 rokov (14 osôb) a najmenej, 10% (4 osoby) do 18 rokov.

Vek respondentov:

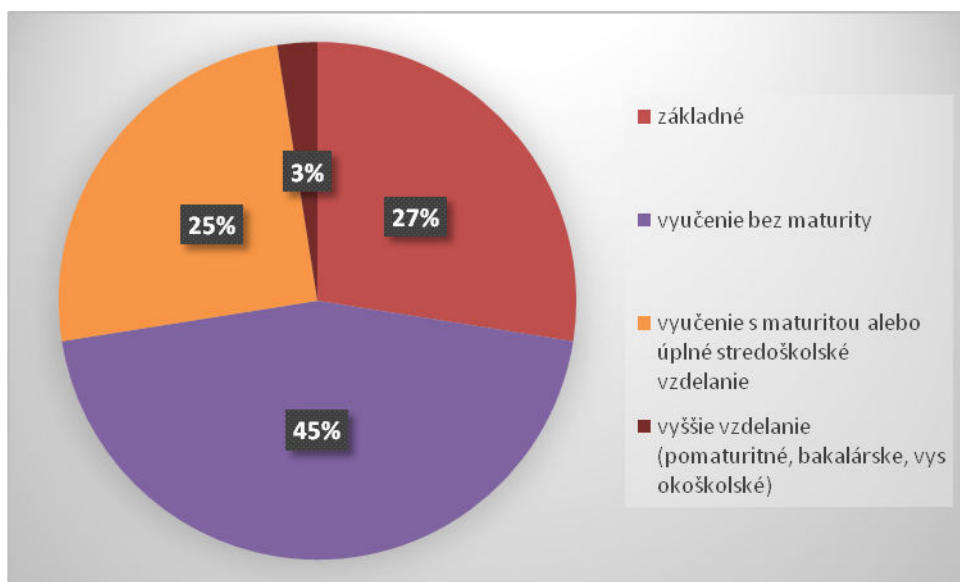
do 18 rokov.....4 (10%)
od 19-30 rokov..... 11 (27%)
od 31-60 rokov 11 (28%)
nad 61 rokov 14 (35%)

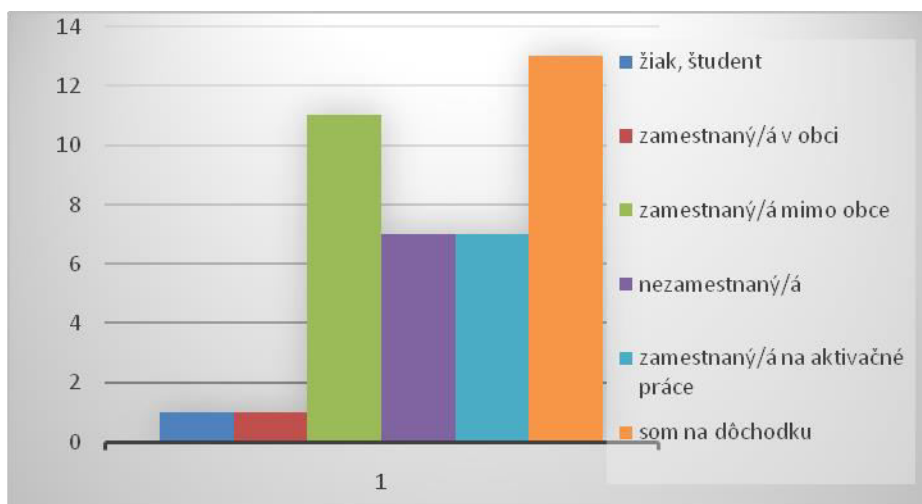
V otázke najvyššieho dosiahnutého vzdelania bolo vo vzorke respondentov najviac zastúpených obyvateľov s vyučením bez maturity – 45%. Menej bolo respondentov so základným vzdelaním 27%, potom s vyučením s maturitou alebo úplným stredoškolským vzdelaním 25% a najmenej bolo zastúpené vyššie vzdelanie (pomaturitné, bakalárske, vysokoškolské) – 3%.

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	počet	percentá
základné	11	27%
vyučenie bez maturity	18	45%
vyučenie s maturitou alebo úplné stredoškolské vzdelanie	10	25%
vyššie vzdelanie (pomaturitné, bakalárske, vysokoškolské)	1	3%

Z hľadiska pracovných činností najviac opýtaných obyvateľov bolo na dôchodku (33%) a následne zamestnaných mimo obce (27%). V prieskume bolo nezamestnaných 18% a rovnaké percento pracovalo formou aktivačnej práce. Respondentov zamestnaných v obci boli 2% a rovnako bolo zastúpených žiakov/študentov. Kategóriu „iné“ nereprezentoval žiaden respondent.

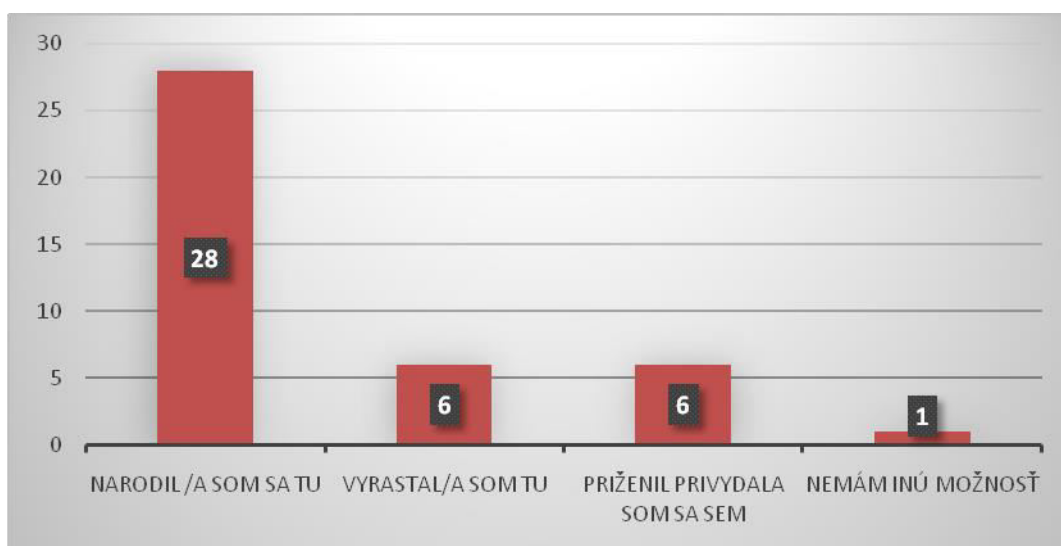
Pozícia	počet	percentá
žiak, študent	1	2%
zamestnaný/á v obci	1	2%
zamestnaný/á mimo obce	11	27%
nezamestnaný/á	7	18%
zamestnaný/á na aktivačné práce	7	18%
som na dôchodku	13	33%
Iné:	0	0%

Hlavné dôvody respondentov pre ich život v obci:

Ako hlavné dôvody svojho života v obci väčšina opýtaných uvádzala obec ako rodisko (68%), alebo ako miesto, v ktorom vyrastali (15%) prípadne vstúpili do manželstva (15%). Menej respondentov odpovedalo, že dôvodom je práca v obci (3%) alebo absencia inej možnosti (2%). Pekné prostredie vidieka alebo inú príčinu ako dôvod nikto neuviedol.

Dôvody	počet	percentá
Narodil /a som sa tu	28	68%
Vyrastal/a som tu	6	15%
Priženil privydala som sa sem	6	15%
Mám tu prácu	0	3%
Pekné prostredie, páči sa mi život na vidieku	0	0%
Nemám inú možnosť	1	2%
Iné:	0	0%

Úroveň občianskej občianskej angažovanosti a participácie respondentov:

Vzorka obyvateľov, ktorá dotazník vyplnila, patrí do kategórie priemerne angažovaných obyvateľov obce, pričom 1 respondent bol neplnoletý. Väčšina odpovedí bola v kategórii pravidelnej účasti na voľbách samosprávy (31), 7 opýtaných sa zúčastňuje volieb sporadicky a jeden obyvateľ sa nezúčastňuje volieb vôbec. Na zasadnutiach obecného zastupiteľstva sa drvivá väčšina opýtaných nikdy nezúčastňuje (36) a 4 osoby občas. O svojich názoroch a požiadavkách na život v obci pravidelne komunikuje so samosprávou 8 opýtaných, 27 občas 5 nikdy. V prejavovaní záujmu o ďalší rozvoj obce sa väčšina opýtaných obyvateľov (31) priklonila k občasnému aktívnemu záujmu a 8 obyvateľov k intenzívnemu záujmu, 1 nemal záujem. Do aktivít organizovaných obcou sa zapája väčšina respondentov nepravidelne (28), 10 pravidelne a 2 opýtaní sa nezúčastňujú vôbec.

Zapájate sa do volieb starostu a poslancov obecného zastupiteľstva?

vždy	občas	nikdy	Nie plnoletý/á	som
31	7	1		1

Zúčastňujete sa na zasadnutí obecného zastupiteľstva?

vždy	občas	nikdy
0	4	36

Hovoríte o svojich názoroch a požiadavkách na život v obci so starostom alebo poslancami?

vždy	občas	nikdy
8	27	5

Zaujímate sa o všestranný rozvoj obce a o jej smerovanie v ďalších rokoch?

vždy	občas	nikdy
8	31	1

Zapájate sa do aktivít poriadaných obcou?

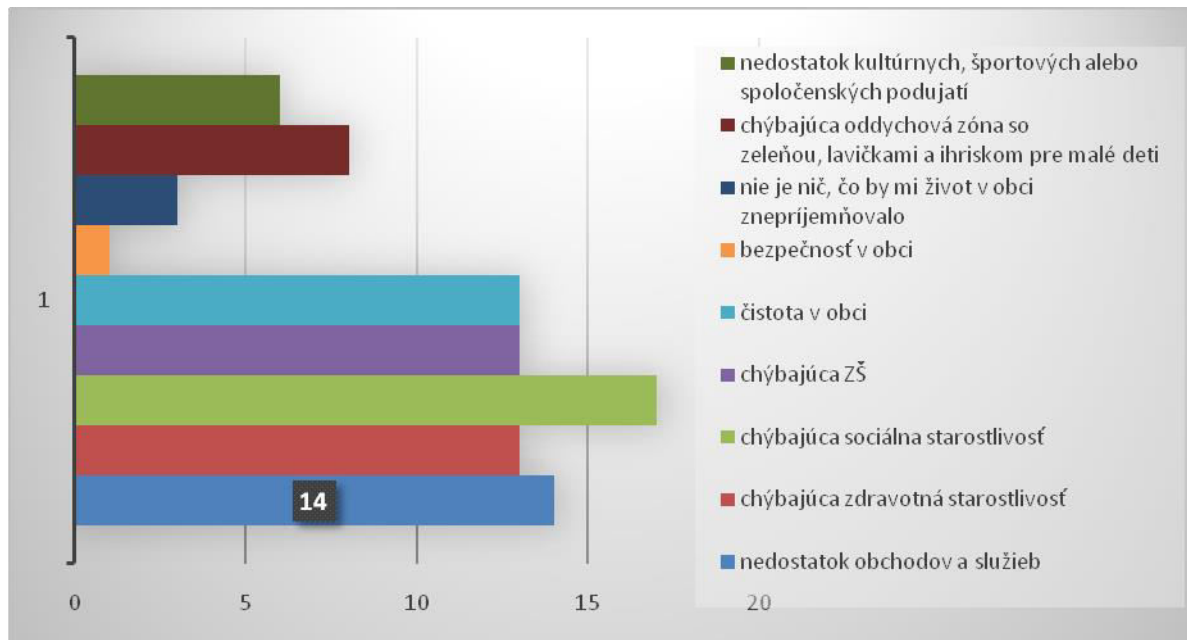
vždy	občas	nikdy
10	28	2

ĎALŠIE ODPOVEDE RESPONDENTOV:Čo vám život v obci najviac znepríjemňuje?

Najvyšší počet 19% opýtaných uviedlo, že najviac sú nespokojní s chýbajúcou sociálnou starostlivosťou a ďalších 16% s nedostatkom obchodov a služieb. 15% obyvateľov sa vyjadrilo k chýbajúcej zdravotnej starostlivosti, chýbajúcej ZŠ a čistote v obci. Chýbajúcu oddychovú zónu so zeleňou, lavičkami a ihriskom pre malé deti uviedlo 9% a Nedostatok kultúrnych, športových alebo spoločenských podujatí uviedlo 7%. 3% respondentov uviedlo, že im v obci nič nechýba. Nedostatočnú bezpečnosť v obci uviedol jeden respondent. Zriedkavú autobusovú dopravu a kategóriu „iné“ nezvolil žiadny respondent.

Odpoveď	počet	%
nedostatok obchodov a služieb	14	16%
zriedkavá autobusová doprava	0	0%
chýbajúca zdravotná starostlivosť	13	15%
chýbajúca sociálna starostlivosť	17	19%
chýbajúca ZŠ	13	15%
čistota v obci	13	15%
bezpečnosť v obci	1	1%
nie je nič, čo by mi život v obci zneprijemňovalo	3	3%
chýbajúca oddychová zóna so zeleňou, lavičkami a ihriskom pre malé deti	8	9%
nedostatok kultúrnych, športových alebo spoločenských podujatí	6	7%
Iné:	0	0%

Sú vo vašej obci vytvorené dostatočné podmienky pre separovanie bytového alebo domového odpadu? (napr. dostatok kontajnerov, pravidelný odvoz odpadu, umiestnenie kontajnerov,...)

Väčšina respondentov bola spokojná s podmienkami v separovaní odpadu, 3 opýtaní sa nevedeli vyjadriť a nikto nevyslovil názor na zlepšenie situácie.

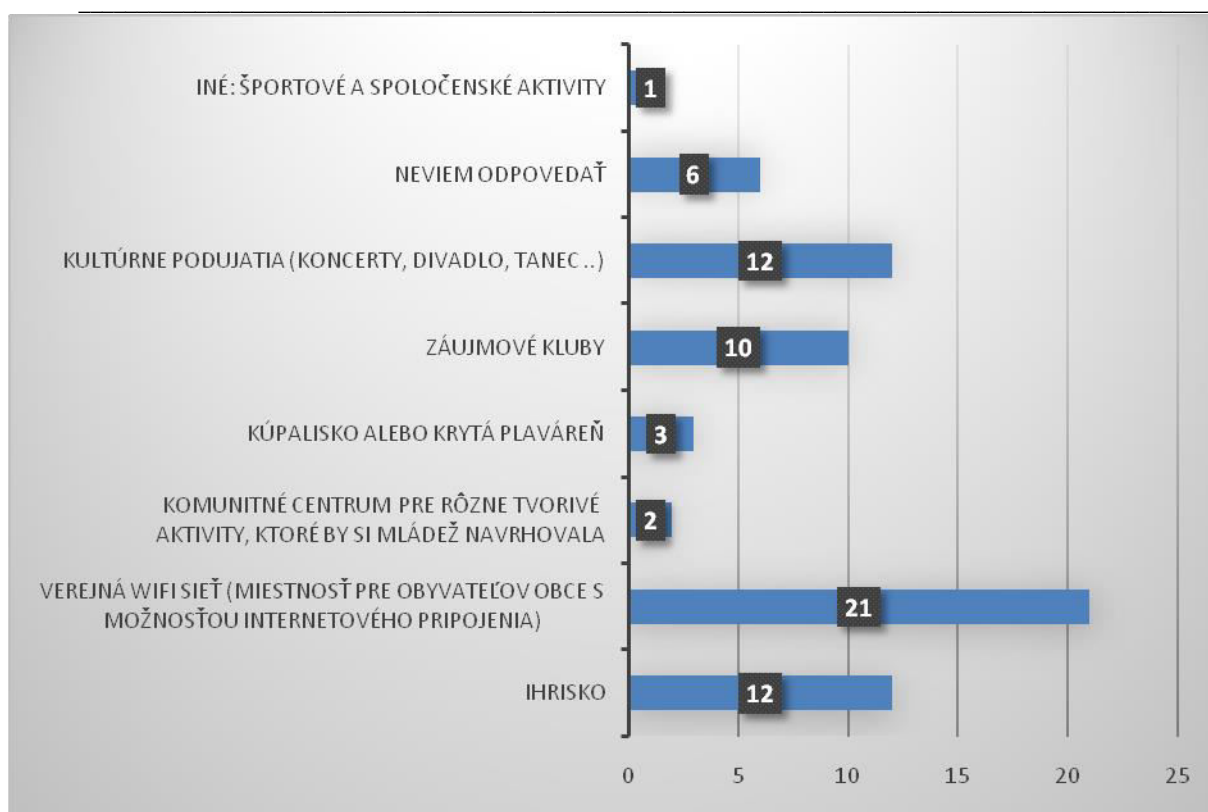

áno	neviem	nie, uveďte, čo by situáciu zlepšilo
37	3	0

Podľa vášho názoru, aké možnosti trávenia voľného času by mládež uvítala?

Podľa väčšiny respondentov (31%) by mládež najviac uvítala verejnú WiFi sieť (miestnosť pre obyvateľov obce s možnosťou internetového pripojenia). 18% opýtaných uviedla že mládeži chýba ihrisko alebo viac príležitostí pre kultúrne podujatia (koncerty, divadlo, tanec,..) a 15% záujmové kluby. Pre kúpalisko alebo krytú plaváreň sa vyjadrili 4% a pre komunitné centrum s rôznymi tvorivými aktivitami 3% respondentov. 9% respondentov nevedelo odpovedať a 1 opýtaný by uvítal iné aktivity v zmysle športového a spoločenského trávenia voľného času.

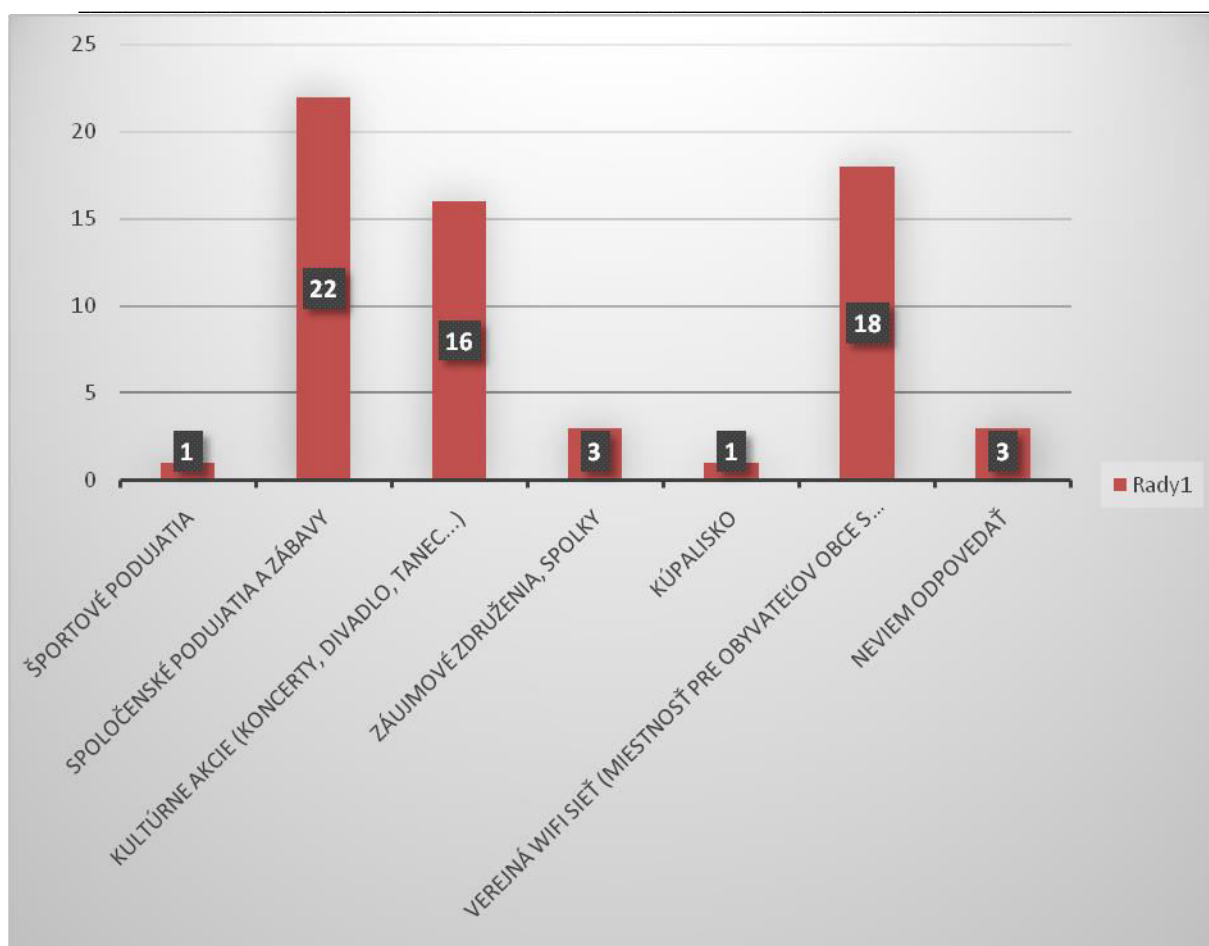
Odpoveď	počet	%
ihrisko	12	18%
verejná WiFi sieť (miestnosť pre obyvateľov obce s možnosťou internetového pripojenia)	21	31%
komunitné centrum pre rôzne tvorivé aktivity, ktoré by si mládež navrhovala	2	3%
kúpalisko alebo krytá plaváreň	3	4%
záujmové kluby	10	15%
kultúrne podujatia (koncerty, divadlo, tanec ..)	12	18%
neviem odpovedať	6	9%
Iné: športové a spoločenské aktivity	1	2%

Podľa vášho názoru, aké možnosti trávenia voľného času by dospelí obyvatelia uvítali?

Podľa väčšinového názoru (34%) by dospelí obyvatelia obce z možností trávenia voľného času najviac privítali spoločenské podujatia a zábavy. 28% obyvateľov sa vyjadrilo pre verejnú WiFi sieť (miestnosť pre obyvateľov obce s možnosťou internetového pripojenia) a 25% kultúrne akcie (koncerty, divadlo, tanec...). Pre záujmové združenia a spolky sa vyjadrilo 5%, pre kúpalisko 2% a športové podujatia 1% opýtaných. 5% respondentov nevedelo odpovedať.

Odpoveď	počet	percentá
športové podujatia	1	1%
spoločenské podujatia a zábavy	22	34%
kultúrne akcie (koncerty, divadlo, tanec...)	16	25%
záujmové združenia, spolky	3	5%
kúpalisko	1	2%
verejná WiFi sieť (miestnosť pre obyvateľov obce s možnosťou internetového pripojenia)	18	28%
neviem odpovedať	3	5%
Iná možnosť	0	0%

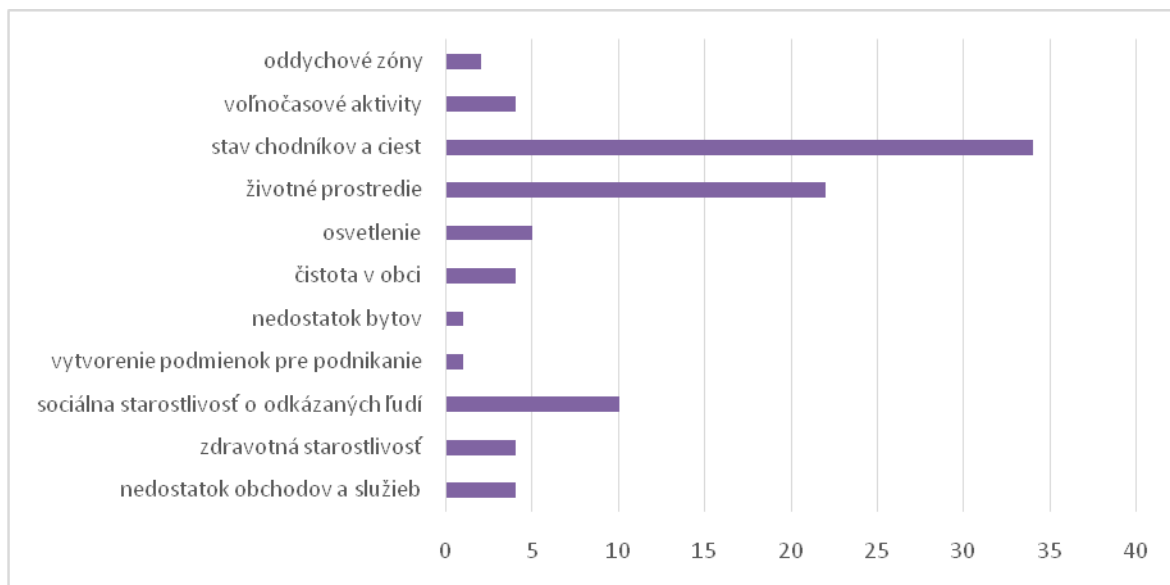
Ktoré z nedostatkov v obci by ste riešili najskôr?

Za najväčšiu prioritu takmer 37% opýtaných označilo stav chodníkov a ciest a 24% životné prostredie. Sociálnu starostlivosť ako prioritu uviedlo 11% opýtaných. Ďalšími voľbami boli osvetlenie (6%), nedostatok obchodov a služieb (5%), zdravotná starostlivosť (5%), čistota v obci (4%), voľnočasové aktivity (4%), oddychové zóny (2%). dostupnosť predškolských a školských zariadení, dopravnú situáciu a bezpečnosť obci neuviedol ako prioritu žiaden respondent.

Odpovede	počet	percentá
nedostatok obchodov a služieb	4	5%
zdravotná starostlivosť	4	5%
sociálna starostlivosť o odkázaných ľudí	10	11%
dostupnosť predškolských a školských zariadení	0	0%
vytvorenie podmienok pre podnikanie	1	1%
nedostatok bytov	1	1%
čistota v obci	4	4%
osvetlenie	5	6%
životné prostredie	22	24%
dopravnú situáciu	0	0%
stav chodníkov a ciest	34	37%

voľnočasové aktivity	4	4%
bezpečnosť v obci	0	0%
oddychové zóny	2	2%
Iné:	0	0%

Hodnotiace/bodovacie otázky:

Ako sa vám v obci žije? Ohodnoťte hviezdikou, pričom jedna hviezdica znamená nespokojnosť a sedem hviezdíček maximálnu spokojnosť.

Väčšina respondentov sa prikláňala k priemernej spokojnosti, keďže 29 respondentov označilo 3 a 4 hviezdčky v 7 bodovom intervale. Podpriemerné hodnotenie uviedlo 8 opýtaných a nadpriemerné 3 opýtaní. Nižšie bodovanie, 2 hviezdčky, uviedol len jeden respondent.

hodnotenie - počet hviezdíček	počet odpovedí
1	0
2	8
3	18
4	11
5	3
6	0
7	0

Podľa vášho názoru, ako sa obec rozvíjala v posledných piatich rokoch? Ohodnoťte hviezdikou, pričom jedna hviezdica znamená nedostatočne a päť hviezdíček výborne.

Väčšina respondentov vnímala rozvoj obce za posledných 5 rokov priemerne (14) až podpriemerne (20). Nadpriemerné hodnotenie udelilo 6 opýtaných (4 a 5 hviezdíček).

hodnotenie - počet hviezdíček	počet odpovedí
1	9

2	11
3	14
4	6
5	0

Je v obci dostatok možností pre voľnočasové aktivity detí a mládeže? Ohodnotte hviezdíčkou, pričom jedna hviezdíčka znamená nespokojnosť a päť hviezdíček maximálnu spokojnosť.

Úroveň voľnočasových aktivít detí a mládeže hodnotí 38 respondentov ako podpriemernú a 3 ako priemernú. Nadpriemernú spokojnosť neuviedli žiadni respondenti.

hodnotenie - počet hviezdíček	počet odpovedí
1	27
2	11
3	2
4	0
5	0

Je v obci dostatok možností pre trávenie voľného času dospelých obyvateľov obce ako spoločenské akcie, kultúra, šport? Ohodnotte hviezdíčkou, pričom jedna hviezdíčka znamená nespokojnosť a päť hviezdíček maximálnu spokojnosť.

Odpovede na rovnakú otázku týkajúcu sa dospelých obyvateľov poukazujú na podpriemernú spokojnosť obyvateľov, ktorú označilo 37 obyvateľov. Priemernú spokojnosť označili 3 opýtaní a nadpriemernú žiadny z opýtaných.

hodnotenie - počet hviezdíček	počet odpovedí
1	29
2	8
3	3
4	0
5	0

Aká je úroveň starostlivosti o zeleň, ihriská, verejné priestranstvá v obci? Ohodnotte hviezdíčkou, pričom jedna hviezdíčka znamená nespokojnosť a päť hviezdíček maximálnu spokojnosť.

So starostlivosťou o zeleň, ihriská, verejné priestranstvá v obci je väčšina respondentov (18) priemerne spokojná. Nižšie hodnotenie ako priemerné uviedlo 11 opýtaných a nadpriemerné 12 osôb.

hodnotenie - počet hviezdíček	počet odpovedí
1	1
2	10
3	18
4	11
5	1

Aká je dostupnosť stavebných pozemkov v obci? Ohodnotte hviezdíčkou, pričom jedna hviezdíčka znamená nespokojnosť a päť hviezdíček maximálnu spokojnosť.

S touto oblasťou má skúsenosť iba malé percento účastníkov prieskumu. Podľa respondentov je dostupnosť stavebných pozemkov v obci Sliepkovce vo všeobecnosti priemerná (3) až podpriemerná (4). 1 respondent uviedol nadpriemernú spokojnosť s dostupnosťou stavebných pozemkov.

hodnotenie - počet hviezdíček	počet odpovedí
1	3
2	1
3	3
4	1
5	0